

MEDICINA

PASAULIO LIETUVIŲ GYDYTOJŲ SĄJUNGOS ŽURNALAS

Nr. 2 (64) 1984

MEDICINA PLGS Žurnalas

Journal of World and American Lithuanian Medical Association
Nr. 2 (64) 1984

Redaktorius

Vaclovas Šaulys, M.D.

Redakcinė kolegija:

Kazys Ambrozaitis, M.D.

Milda Budrys, M.D.

F.V. Kaunas, M.D.

Kazimieras Rimkus, M.D.

Vytautas Tauras, M.D.

Redakcinės kolegijos nariai, tvarko atskirus žurnalo skyrius

Techninis redagavimas:

Klementas Dédela

Kalba ir korektūra rūpinasi:

Juozas Masilionis

Spaudos darbai atlikti:

M. Morkūno spaustuvėj, Čikažoje

Straipsniai, korespondencijos, nuotraukos siunčiamos redakcijos adresu. Rankraščiai taisomi ar trumpinami redakcijos nuožiūra. Žurnalas išeina du kartus per metus. Prenumerata U.S. \$10.00 metams. Atsiskaitoma per draugijas, arba tiesiog MEDICINOS adresu. Adresų pakeitimus prašome iš anksto pranešti administracijai.

MEDICINA

Redakcija: c/o V. Šaulys

2639 W. 86th St.

Chicago, Ill. 60652

Tel.: (312) 776-7337

Administracija:

Sofija Blažys

3038 W. 59th St.

Chicago, IL 60629

(312) 776-6667 (darbo)

(312) 925-3048 (namų)

TURINYS

Redakcijos žodis.....	1
Skaitytojų laiškai.....	2
Renalinės biopsijos reikšmė inkstų ligų diagnostikoje — Jonas Valatis.....	3
Periodonto uždegimai — Dana Saliklytė.....	6
Kova su tuberkulioze Lietuvoje — Milda Budrys.....	7
Medicinos gydytojo pasižadėjimai.....	1
Sovietų gydytojo priesaika.....	1
Tarptautinė gydytojo priesaika.....	2
Hipokrato (460-377 p. K.) priesaika.....	2
Medicina okupuotoje Lietuvoje.....	3
90 metų dr. Matukui — J. Kriaučiūnas.....	18
„Fraternitas Lithuanica“ — V. Tauras.....	20
Korp! Gaja — K. Ambrozaitis.....	22
PLGS Veikla.....	23
Draugijų veikla.....	24
Kronika.....	29
Mokslo pakopomis.....	34
Mūsų mirusieji.....	38

"MEDICINA" vėl Jus aplanko 1984 metų antruoju numeriu. Atsiprašom, nespėjom prieš šventes, kaip buvom planavę.

Šis numeris paskutinis iki 15-to P.L.G.Sąjungos suvažiavimo įvyksiančio gegužės mėn. 24-26 dienomis, Kapų Puošimo savaitgaly, Kleveland'e. Ohio ir PLGS valdybos ruošiasi mus sutikti su moksline ir pramogine programa. Atsiliepkime į jų kvietimą - jau dabar ruoškimės suvažiavimui!

Suvažiavime bus svarstomas žurnalo likimas. Jeigu jis mums dar reikalingas, jį reiktų padaryti tvirtesnę akademiniu - moksliniu atžvilgiu. Turime nemažą procentą vyresnių ir jaunų lietuvių gydytojų akademikų, bet kaip tą potencialą panaudoti?

Žurnalas vienintelė lietuvių gydytojų komunikacijos, ryšių palaikymo priemonė. Tiek pavieniai gydytojai, tiek draugijos turėtų ta priemone daugiau naudotis. Žurnalo skyriai - "Draugijų veikla", "Mokslo pakopomis", "Kronika", "Korporacijos" galėtų būti pilniau ir griaiau išnaudoti.

"MEDICINA" norėtų turėti daugiau jaunųjų gydytojų redakciniam sąstatai ir bendradarbių tarpe, Kiekvienos draugijos valdyboje bent vienas valdybos narys turėtų atstovauti žurnalui.

Paskutiniaisiais dvejais metais žurnalas turi nuolatinių piniginių sunkumų. Tai ypač pasunkėjo, kada kai kurios gausios nariais draugijos jau porą metų neatsiskaitė su prenumeratos mokesčiu. Redakcija ir aministracija jau dabar išiskolinusi.

Redakcija pasigenda žurnalą skaitančių nuomnių pareiškimų, kritikos, patarimų... Redakcija prisitaikytų skaitytojų pagėidavimams .

MEDICINOS REDAKCIJA

SKAITYTOJŲ LAIŠKAI

Redakcija nutarė kartkartėmis skelbti skaitytojų-prenumeratorių laiškus, pastabas, atsiliepimus. Daugumas atsiliepimų yra teigiami.

Laiškai yra autentiški, tik vietoj pavardžių dedami tik inicialai ir nepilni adresai.

Redakcija ir administracija labai vertina skaitytojų atsiliepimus; norėtume jų daugiau suaukti.

R.

Gerb. Redakcija,

Aš jau kelinti metai kaip esu pensininkas. Turėjau dvi sunkias operacijas ir priedo — coronary a. disease. Tad jokių susirinkimų nebelankau, tačiau iš įpratimo mediciniškas naujienas seku. Ypatingai džiaugiuosi sulaukęs PLGS žurnalo *MEDICINA*, kurį net kelis kartus perskaitau... Įdomu prisiminti studentavimo laikus, korporacijų gyvavimą ir kita. Gaila, kad žurnalą išleidžiate tik du kartus į metus.

Linkiu nepristigti energijos.

Dr. A. S., Akron, O.

11.8.1984

*

Gerbiama Ponia Blažiene,

Siunčiu \$20 — čekį už „Medicinos“ 1983 metų prenumeratą. (10 — už prenumeratą ir 10 — kitokioms išlaidoms). Tikiuosi, kad „Medicina“ dar ilgai gyvuos, neprapuls ir mus nors ir nedažnai lankys.

Ačiū labai ir linksmų švenčių!

Su pagarba,

G.K.

Danbury, Ct.

Gruodžio 9, 1983

*

Viršeliai

HIPOKRATAS — taip pavaizduotas byzantinio laikotarpio, 14-to šimtmečio menininko.

Hipokratas žinomas garsus daugeliu su medicina susijusių raštų, gimęs maždaug 460 m. prieš Kristų.

MEDICINA

c/o S. Blažys
3038 W. 59th St.
Chicago, IL 60629

Didž. gerb. p. Blažiene,

Jūs turbūt nepastebėjot, kad aš nesu „subscriber“ *MEDICINOS*, nes nesu sumokėjęs atitinkamą sumą jau apie 15 metų. Aš esu įsitikinęs, kad tos išlaidos išleidimui *MEDICINOS* būtų daug geriau sunaudotos paskiriant stipendiją neturtingam medicinos studentui.

Sumoje prašau daugiau *MEDICINOS* man nesiųsti.

Su pagarba
Jūsų B...

*

Palyginamai didelis žurnalo procentas nepasiekia skaitytojų. Pakeitę adresą, prašome pranešti redakcijai ar administracijai!

MEDICINOS administracija yra piniginiame nepritekliaje! Nuoširdžiai prašo neatsilyginusius už 1983 ir 1984 prenumeratos metus, atsiųsti po \$10 — metinio mokesčio!

Ačiū.

Ornamentika prie „*DOBILO LAPO*“ gydyklos Druskiniukuose 1984. Iš Algimanto Kezio fotografijų knygos „*A Peek Through The Wall*“, leidžiamos Čikagoje (Knyga pasirodys 1985 m. pavasarį).

RENALINĖS BIOPSIJOS REIŠMĖ INKSTŲ LIGŲ DIAGNOSTIKOJE

Jonas Valaitis, M.D.
Klinikinis patologijos profesorius
University of Illinois Medical School
Patologijos skyriaus vedėjas Lutheran
General Hospital, Park Ridge, Ill.

Praeityje prieš renalinės biopsijos platesnį panaudojimą inkstų ligų diagnostika daugumoje rėmėsi klinikiniais, laboratoriniais ir pomirtiniais inkstų tyrimais. Šlapimo cheminis analizavimas, šlapimo sedimentinis mikroskopinis tyrimas ir kraujo cheminis analizavimas sudarė tuos pagrindinius laboratorinius tyrimus, kuriais rėmėsi nefrologai inkstų ligų diagnostikoje, prognozėje ir terapijoje.

1946 metais dr. Kark Illinois un-te, naudodamas Silverman adatą, padarė kepenų biopsiją ir labai nustebo, kai mikroskope pamatė vietoj kepenų celių inkstų glomerulus. Tai ir buvo viena iš priežasčių, kodėl dr. Kark ir jo bendradarbis patologas dr. Pirani pradėjo sistematiškai naudoti renalinę biopsiją inkstų ligų diagnostikoje. Inkstų biopsijos metodika išsiplėtė, kai prie paprastos šviesos mikroskopo tyrimų prisidėjo elektronmikroskopiniai ir imuno-floresciniai tyrimai. Šie trys renalinės biopsijos metodai davė pagrindą pažangai per paskutiniuosius 30 metų inkstų diagnostikoje ir reikšmingai prisidėjo prie inkstų specifinės terapijos, atsižvelgiant į ligos progresą

Medicina, Nr. 2 (64) 1984

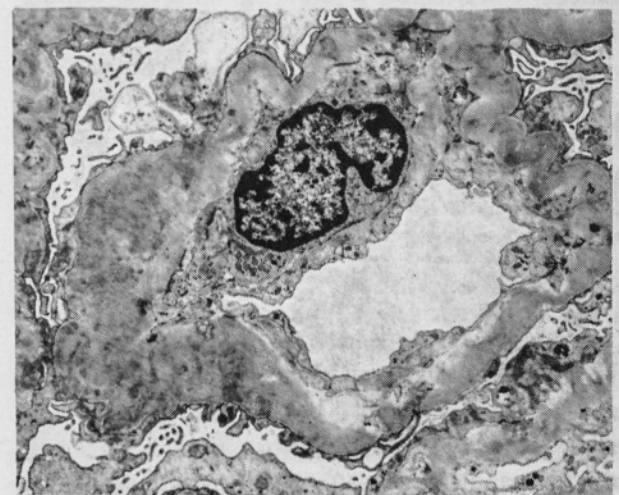
ir tos ligos pasėkoje morfologinius inkstų pasikeitimus.

Renalinės biopsijos pagalba išvystyta inkstų ligų diagnostika ryškiai prisidėjo prie daugelio glomerulonefritų gydymo. Iš jų du yra ypatingai paminėtini: pirmoje vietoje — lipoidinė nefrozė (inkstų liga su minimaliniais pasikeitimais) ir taip pat vilkligės nefritas (lupus erythematosus nefritas).

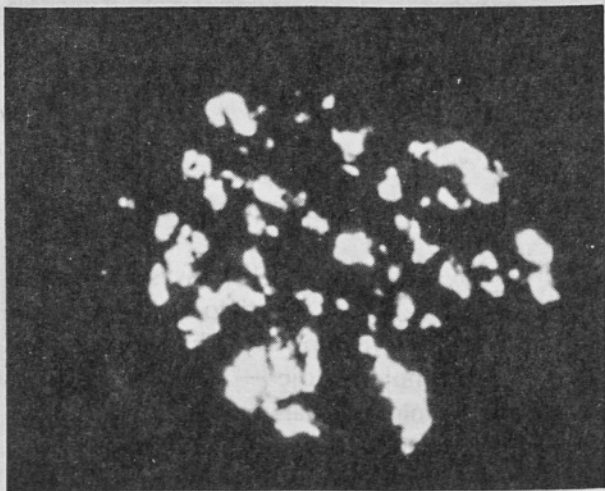
Vilkligės nefritas, kuris daugumoje dėl nežinomų priežasčių paliečia jaunesnio amžiaus moteris,

Elektronmikroskopiniai preparatai:
a. Vilkligės nefritas prieš prednisono terapiją

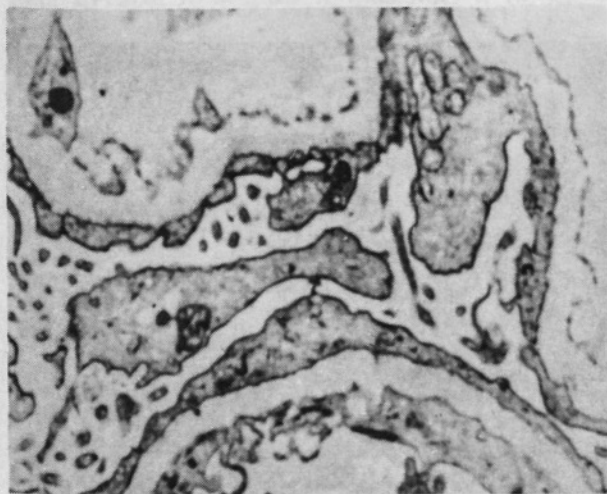
b. Vilkligės nefritas po prednisono terapijos

f. Imuno fluorescines histologinis preparatas su IgA:
Berger nefropatija

renalinės biopsijos pagalba gali būti suklasifikuotas į keturias pagrindines grupes: minimalinį vilkligės nefritą, mezangialinį vilkligės nefritą, proliferatyvį vilkligės nefritą ir membraninį vilkligės nefritą. Vilkligės nefritą suskirsčius į šias grupes, anksčiau minėtų metodų dėka šiai ligai pritaikoma skirtinga terapija ir taip pat sudaroma galimybė pakartotinių renalinių biopsijų pagalba sekti terapijos veikimą, kontroliuojant vaistų dozes.

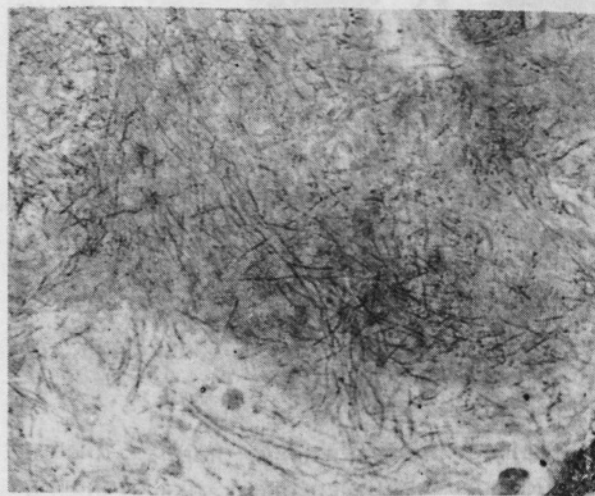
Inkstų biopsijos metodas taip pat padėjo išaiškinti visos eilės kitų inkstų ligų patogenezę. Berger IgA nefropatiją yra inkstų liga, daugiausia pasitaikanti pas vidurinio amžiaus moteris, daugu-

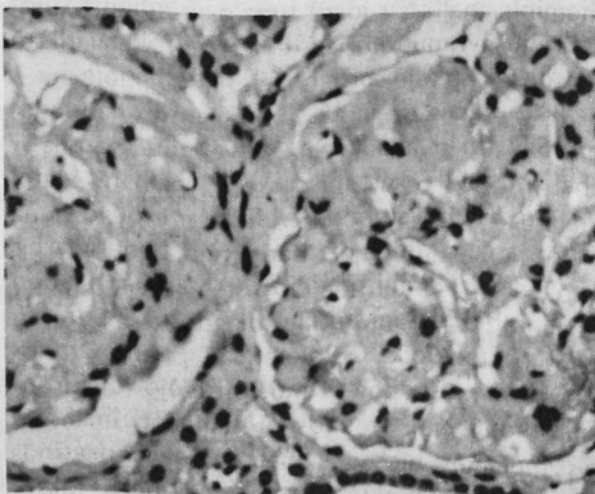
e. Elektronmikroskopinis glomerulo preparatas:
Lipoidinė nefrozė

moje su gera prognoze. Pakartotinės inkstų biopsijos duomenys rodo, kad nemaža grupė šia liga sergančių gali pamažu pereiti į renalinę insuficienciją, kurios priežastį sudaro krescentinė šio nefrito fazė. Jeigu lipoidinio nefrito diagnozas yra daugiausia padaromas elektronmikroskopijos pagalba, tai Berger nefropatijoje lemiantį diagnostinį vaidmenį turi imuno-floresciniai inkstų biopsijos tyrimai. Net tokioje seniai žinomoje ligoje kaip inkstų amyloidozė, dažnai pasitaikanti reumatoidinio artrito pacientuose, inkstų biopsija su elektronmikroskopija suvaidina labai reikšmingą vaidmenį. Deja, inkstų amyloidozei nėra specifinės terapijos.

Inkstų biopsijos elektronmikroskopija padeda diabetinėje nefropatijoje ne tik nustatyti

d. Amiloidozė — elektronmikroskopinis glomerulo preparatas

c. Amiloidozė — hematoksilino-eozino histologinis glomerulo preparatas

ankstyvą diagnozę, bet ir prognozę. Kuo storesnė bazalinė membrana glomerule, tuo blogesnė diabetinės nefropatijos prognozė.

Renalinė biopsija ypatingai svarbi ūminio progresyvinio glomerulonefrito atvejuose. Tuose pacientuose, kurių simptomai prasideda su staigia renaline insuficiencija, daugumoje yra ne glomerulonefritinio, bet nefrozinio pobūdžio, susiję su inkstų kanalėlių pažeidimu. Tokiais atvejais tik inkstų biopsijos pagalba yra įmanoma diferencijalinė diagnozė tarp ūminio progresyvinio nefrito ir ūminės nefrozės. Įdomu, kad ūminė renalinė insuficiencija gali pasitaikyti „multiple myelomas“ atvejuose. Inkstų biopsijos histologiniai tyrimai aiškiai parodo cilindrinį nefritą „cast nephritis“.

Ūminis progresyvinis crescentinis nefritas gali būti pirminis — idiopatinis, arba antrinis kaip atskira kolageninių ligų nefrito fazė (hypersensitivity nefrito, polyarteritis nodosa nefrito, sklerodermos nefrito ir t.t.), Henock-Schoenlein purpura nefrito, Goodpasture nefrito, Wegener nefrito ir, pagaliau, poststreptokokinio nefrito atvejuose.

Kai kurie nefrologai yra tos nuomonės, kad poststreptokokinis nefritas, dažniausiai pasitaikęs pas vaikus, yra lengvai diagnozuojamas ir be biopsijos pagalbos. Deja, šio nefrito krescentiniai glomerulo pasikeitimai, vedą prie ūminės progresyvinės fazės, gali likti nepastebėti. Pacientams su poststreptokociniu nefritu su krescentine faze reikalinga skirtinga terapija. Dėl to ir poststreptokokiniuose glomerulonefrituose inkstų biopsija turi savo indikacijas.

Baigiant reikėtų paminėti dvi inkstų ligas: hereditarinį nefritą (Alporto ligą) ir intersticijalinį nefritą, sukeltą įvairių cheminių medžiagų, randamų vaistuose. Alporto liga dažniausiai surandama pas vaikus laike mokyklos sveikatos patikrinimų, nes suradus pas vaiką pakeltą kraujo spaudimą ir padarius šlapimo analizą, užtinkama albuminurija ir chematurija, ir patikrinus to vaiko klausą surandamas klausos sukrikimas. Pas tuos vaikus inkstų biopsijos elektron-mikroskopija parodo specifinius bazalinės membranos pasikeitimus, charakteringus Alporto ligai. Patikrinus šeimos istoriją, užtinkama, kad kas nors iš artimųjų, ypač vyriškos lyties giminių, serga arba yra miręs nuo inkstų ligos.

Vaistų iššauktas nefritas, pradedant diuretikais ir baigiant antibiotikais, patologijoje nėra naujie-

na. Kas yra nauja, tai kad per paskutinius metus, panaudojant renalinės biopsijos fluorescinių imunologinių metodą, galima tiksliai nustatyti, kuris iš vaistų yra sukėlęs intersticijalinį nefritą. Nutraukus tų vaistų naudojimą, pacientą galima išgydyti.

Šio straipsnio išvadose norėčiau sugrįžti prie sergančių inkstų ligomis simptomų, kurie, nežiūrint inkstų biopsijos pažangos, sudaro pagrindą inkstų ligų diferencijaliniame diagnoze.

Pagrindinė inkstų liga, pas vaikus sukelianti renalinę hematuriją, yra poststreptokokinis nefritas, bet negalima diferencijaliniame diagnoze nepaminėti Henock-Schoenlein purpuros, Berger ligos, Alporto ligos ir kitų, kurių klinikinė diferencijacija gali būti sunki, ir tada renalinė biopsija yra didelė pagelbininkė.

Dažnai pasitaikanti inkstų liga, pas jaunas moteris sukelianti nefrotinį sindromą, yra vilkligės nefritas. Bet jį reikia atskirti nuo ideopatinio membraninio glomerulonefrito, lipoidinės nefrozės, diabetinės nefropatijos ir t.t., ką atlieka renalinė biopsija.

Dažnai pasitaikanti inkstų liga, pas pagyvenusius pacientus sukelianti renalinę piuriją, yra ūminis intersticijalinis pyelonefritas, kurio priežastys yra žemutinių šlapimo takų užsikimšimai (pav. prostatos hipertrofija pas vyrus ir cystocelė pas moteris). Diferencijalinė diagnozė tokiuose atvejuose yra intersticijalinis vaistų sukeliamas nefritas, cilindrinis nefritas (cast nefritas) ir t.t. Renalinės biopsijos reikšmė taip pat nemaža. Rečiau pasitaikančiose inkstų ligose pas juodos rasės vyrus sukeliančios hipertonią su renaline insuficiencija yra piktybinė hipertonią. Šiais atvejais diferencijalinis diagnozas yra: acceleratyvinė hipertonią, skleroderma ir įvairūs vaskulitai ir polyarteritis nodosa. Paskutinioji liga nustatoma tikta renalinės biopsijos pagalba.

Renalinė biopsija su paprastos šviesos mikroskopija, elektron-mikroskopija ir imuno-fluorescinių tyrimais per paskutinius 30 metų daug prisidėjo prie inkstų ligų patogenezės išaiškinimo, bet gaila, mažai prisidėjo prie šių ligų priežasčių nustatymo, kaip pav. vilkligės, visos eilės idiopatinio glomerulonefritų, membraninio glomerulo nefrito, Berger ligos ir visos eilės kitų. Bet reikia tikėtis, kad per paskutinius metus padaryta pažanga imuno-patologijoje, naudojant įvairius specifinius antiserumus, ne tik padės išaiškinti vaistų sukeltų nefritų priežastis, bet taip pat nustatys priežastis tokių svarbių ligų kaip vilkligės nefrito, lipoidinės nefrozės ir visos eilės kitų.

PERIODONTO UŽDEGIMAI

Dr. Dana Saliklytė

Dr. Danutė Saliklytė

1983 m. baigė University of Illinois College of Dentistry, dirba privačioje praktikoje, Skokie, Ill. Priklauso prof. organizacijoms: Ill. Liet. Gyd. dr-jai, American Dental Assn., Chicago Dental Soc., Amer. Assn. of Women Dentists. Ateitininkų medikų Korpl Gaja valdyboje ir At-kų Federacijos valdyboje.

Periodontito ligos dažniausiai yra chroniškos formos. Pavadinimas „ūmieji periodontitai“ nėra tikslus, kadangi tai yra tik paaštrėjimas chroniško, lėtinio proceso.

1. *Ūminis nekrotinis opinis gingyvitas* (Acute necrotising ulcerative gingivitis — ANUG). Pagrindiniai simptomai yra dantų smegenų skausmas ir kraujavimas. Tarpdantinėje gingyvoje atsiranda uždegimas ir žaizdos. Tos vietos apsitraukia pilka pseudomembrana, kurią lengva nubraukti. Alveolų gleivinė nėra paliesta. Ligonis jaučia, lyg būtų kas įstrigęs tarpdančiuose, burnoje jaučiamas blogas skonis ir kvapas.

Nekroziniu gingyvitu serga dažniausiai 20-30 m. amžiaus žmonės, tiek vyrai, tiek moterys. Sunkiai išaiškinama etiologija; liga neužkrečiama. Ligą iššaukiančios aplinkybės yra emocinė įtampa, susilpnėjęs atsparumas, dažnas rūkymas, poilsio stoka ir nesveika dieta.

Nekrotinio gingyvito žaizda turi tris sluoksnius — zonas. Paviršiaus plevelė susideda iš nusilupusių epitelinių celių fibrino rezginio, bakterijų, leukocitų ir nervų galūnių. Sekantis sluoksnis yra pereinama zona; čia audiniai yra nekrotiniai, po to seka stipraus uždegimo sluoksnis.

Gydymas. — Išvalymas plaunant vandeniu ir tuo švelniai pašalinant susidariusią nekrotinę plėvelę ir kitus nekrotinius audinius. Jei dantų smegenys yra tai procedūrai per jautrios, duodami antibiotikai, ir tai padaroma po 24 valandų. Valymas tęsiamas nuo 3 iki 5 dienų, darant kasdien. Jei nėra pagerėjimo per 48 val., reikia ieškoti sisteminės ligos (leukemijos, agranulocitozės ar kita).

Namuose ligonis turi skalauti burną šiltu vandeniu kas pusę valandos iki sekančios dienos. Skalavimas mažina bakterijų kiekį. Ligonis turi nerūkyti, ilsėtis ir sveikai valgyti. Kai liga išgydoma, pacientas turi atidžiai laikytis burnos higienos. Jeigu tarpdantiniai audiniai nepilnai sugyja, reikalinga gingyvektomija, kad liga nepasikartotų.

2. *Aštrus periodonto pūlinys* (Acute periodontal abscess). Abscesas yra pūlių rinkinys, susiformavęs minkštam audinyje periodonto kišenės sienoje. Pacientas turi neaštrų, nuolatinį danties skausmą. Dantis jaučiasi iškilęs ir laisvas, gingyva jautri palietimui, dantis jautrus perkusijai ir judinimui. Kaulas greitai genda. Dažniausiai tai atsitinka tarp krūminių dantų šaknų.

Pūlinio atsiradimo priežastys yra: 1. gilios periodonto kišenės, 2. Nepilnai pašalinti dantų akmenys. Šiuo atveju gingyva apsupa dantį, giliai palikdama dalį akmens. Apie akmenį susirenka leukocitai ir susidaro abscesas. Kai kada abscesas pasidaro ir dėl svetimkūnių — maisto liekanų, pvz. „sprogintų kukurūzų lukštai gingyvoje“.

Kadangi periodonto ir endodontiniai (nervo) pūliniai duoda panašius simptomus, jie atskiriami tikrinant specialiu periodontiniu zondū.

Jeigu į gingyvės kišenę įvestu zondū pasiekiamas pūlinys, bet neprieinama iki danties šaknies galo, pūlinys yra periodontinės kilmės. Jeigu zondas nepasiekia pūlinio, tai jis yra pulpoj. Jeigu zondas pasiekia pūlinį ir pasiekia danties šaknies galą, gali būti arba endo- ar periodontaline problema, ar net abi. Tokiu atveju reikia nustatyti, ar danties nervas yra gyvas. Jei nervas gyvas, žaizdą reikia gydyti kaip periodontinį pūlinį. Jei žaizda pagerėja ir sutinimas sumažėja, gydymas tęsiamas; jei žaizda nemažėja, gali reikėti endodontinio gydymo. Jei danties nervas yra negyvas, reikia endodontinės terapijos: danties šaknis nuvaloma nuo visų nešvarumų.

KOVA SU TUBERKULIOZE LIETUVOJE

Milda Budrys, M.D.

(Šis straipsnis yra santrauka straipsnio, prof. J. Meškausko redaguojamai knygai „Lietuvos Medicinos Istorija“)

I. Įvadas

Tuberkuliozė (TB) — džiova (D) yra labai seniai žinoma liga. Archeologai, darydami kasinėjimus, dažnai randa kaulų pakitimų, kurie įrodo, kad žmonės TB sirgo jau prieš tūkstančius metų.

1863 m. *Villemin* (1827-92) apkrėtė gyvulius ligonių skrepliais ir sukėlė juose TB, kas įrodė, kad TB yra užkrečiama liga. 1882 m. *R. Koch* (1843-1910) atrado TB bacilą, kuri buvo pavadinta jo vardu.

Tuberkuliozė — visuomenės liga. Senaisiais laikais TB buvo skaudi žmonijos rykštė ir nuo jos mirdavo maždaug 1/7 susirgusiųjų. XIX šimtme-tyje pradėjo plisti nuomonė, kad TB yra visuome- nės liga, kad ligonių izoliavimas ir profilaktika yra vienintelis būdas sumažinti sergančiųjų skaičių. Pradėta organizuoti suvažiavimai, kurti draugijos kovai su TB, statyti sanatorijas. Pirmasis, kuris suprato sanatorių vertę ir reikšmę, buvo *dr. Brehmer*. Jis jau 1859 m. įsteigė sanatoriją ir joje

gydė tuberkuliozininkus. Tų laikų medicinos autoritetai tvirtino, kad TB yra neišgydoma liga, o *dr. Brehmer* laikė šarlatanu. Tačiau jo tvirtas įsitikinimas ir uolus darbas buvo pripažintas. 1892 m. Vokietijoje jau buvo 6 didelės sanatorijos. Kitos šalys pasekė Vokietijos pavyzdžiu.

TB gydymas. 1882 m. italų ftiziatras *Forlanini* įvedė plaučių pneumotoraksą. XX šimtmečio pradžioje TB pradėta gydyti chirurginiu būdu. Per paskutinius du dešimtmečius TB terapija labai pasikeitė, nes atsirado vaistų — streptomocinas (*Waksmann* — 1944) ir daugelis kitų cheminių preparatų. Šiais laikais TB gydymui yra vartojama

Periodonto gydymas yra pilnas išvalymas. Visiškam išvalymui kartais reikia atversti danties gingivą, išpiaušti labiausiai suminkštėjusioji pūlinio vieta. Namuose ligonis burną skalauja šiltu druskos skiediniu.

3. *Ūminis perikoronitas.* Tai gingivos uždegimas apie nepilnai išdygusius dantis. Dažniausiai pasitaiko apie apatinio žandikaulio protinius dantis (3-čias molaras). Tarp nepilnai išdygusio danties ir jį dengiančios gingivos susidaro kišenė, kurią yra labai sunku valyti; ten susirenka maisto liekanų, bakterijų. Ligonius skauda. Kartais jam net sunku atidaryti burną (trismus). Sutinusi gingyva paraudusi ir blizga. Gydymas: gingivos kišenės atidarymas; atidarius — gerai išplaunama su jodo skiediniu ar kitu oksiduojančiu skiediniu. Jeigu apsičiuopia pūlinys, reikia pūlinį atidaryti ir išvalyti. Priešais esantį krūminį dantį kartais reikia ištraukti arba sutrumpinti, kad būtų sumažintas nuolatinis žalojimas dantis sukandant. Kai gingyva išgijusi, nusprendžiama, ar skaudantį dantį ištraukti arba tik apipiaustyti gingivą, dengiančią nepilnai išdygusį dantį. Kadangi prikoronalinės infekci-

jos gali išsiplėsti į pterygomandibularinę plotmę ir kitus kaklo ir veido audinių tarpeklius, ligoniams reikia duoti antibiotikus, penicilinas arba kitus antibiotikus reikia duoti mažiausia penkias dienas.

ABSTRACT

Acute periodontal abscess, acute pericoronitis and acute necrotizing ulcerative gingivitis (Vincent's disease) are common periodontal emergencies. Acute periodontal lesions are not clear-cut cases of acute inflammation since most periodontal diseases are chronic diseases and therefore acute periodontal lesions are superimposed on tissues already affected by chronic inflammation. The diagnosis and treatment of these periodontal emergencies are discussed in the accompanying article.

Šaltiniai

- Glickman, Irving. *Clinical Periodontology*. 5th edition. Philadelphia. W. B. Saunders Co. 1979.
 McCarthy, Frank. *Emergencies in Dental Practice*. 3rd edition. W. B. Saunders Co. Philadelphia. 1979.
 Wood, Norman. *Differential Diagnosis of Oral Lesions*. 2nd edition. C. V. Mosby. 1980.

INH (isoniazid), EMB (ethambutol), RMP (rifampin) ir daugelis kitų vaistų.

II. Sveikatos apsauga Lietuvoje

Rusams valdant Lietuvą, sanitarinė būklė ir mediciniška pagalba buvo labai menkame stovyje. 1860-61 m. Lietuvoje buvo 19 ligoninių su maždaug 450 lovų miestiečiams ir bajorams gydyti (Vilniuje — 7 ligoninės su 365 lovomis ir Kaune 2 su 110 lovų). Be to, veikė Karo ir Kalėjimo ligoninės ir privatinės ligoninės dvarų baudžiauninkams gydyti. *Pirmojo pasaulinio karo išvakarėse (1913)* Vilniuje buvo 11 ligoninių su 2529 lovomis ir kelios privatinės ligoninės su 220 lovų, tačiau specialių ligoninių TB sergantiems gydyti nebuvo. Kauno padėtis buvo blogesnė.

Pirmasis pasaulinis karas, praūžęs per Lietuvą, paliko ją nualintą, nuteriotą ir nudegintą. Nepakankamas maistas, ankštos gyvenamos patalpos, stoka gydytojų, ligoninių ir sanitarinės priežiūros buvo labai geros sąlygos plėstis įvairioms ligoms, ypač TB. 1918 m. atgavus nepriklausomybę, tuojau pradėta rūpintis sveikatos reikalais. *Nepriklausomoje Lietuvoje* žmonių sveikatingumu rūpinosi *Krašto Apsaugos ministerija* su Sanitarine tarnyba, *Teisingumo ministerija*, *Susisiekimo ministerija* su Sanitarine Tarnyba, *Švietimo Ministerija* ir *Vidaus Reikalų ministerija* per savo Sveikatos departamentą ir Darbo ir Socialinės Globos inspekciją. *Sveikatos departamentas* kovojo su infekcinėmis ligomis — tuberkulioze, trachoma, venerinėmis ligomis ir kt., rūpinosi vaikų ir motinų globa ir prižiūrėjo ligonines, sanatorijas ir dispanserius.

III. Tuberkuliozė Lietuvoje

Kada pirmą kartą TB pasirodė Lietuvoje, tikrų žinių nėra, tačiau spėjama, kad maždaug prieš tūkstantį metų. Pirmasis istorinis tuberkuliozininkas buvo šv. *Kazimieras*. TB į Lietuvą atnešė kariai iš Švedijos, o gal kryžiuočiai arba žydai. Jau Stanislovo Augusto laikais mirties priežastį registruodavo „Komisja Szpitalna“. Remiantis dr. Mikelėno ir dr. Minelgos duomenimis iš XIX šimtmečio metrikinės statistikos, iš 100 mirusiųjų 14 buvo tuberkuliozininkų. Dr. K. Jokanto spėjimu, Lietuvoje kasmet nuo TB mirdavo 10.000 žmonių. Apie TB prieš nepriklausomybę nėra tikrų duomenų, tačiau statistikos žinios ir nepriklausomybės laikais nėra tikslios, nes kaimuose mirusiųjų registraciją ir mirties priežastį surašydavo ne gydytojai, bet kunigai arba artimieji giminaičiai.

1925 m. „Medicinoje“ pasirodė dr. L. Kogano

straipsnis „Mirtingumas tuberkulioze Kauno m. 1924 metais“, kuriame autorius teigia, kad Kauno m. iš 81450 gyventojų (be fortų juostos) 1924 m. nuo TB mirė 210 (25.9%), bet su pataisa, pridėjus abejotinus atsitikimus — 247 (30%), t.y. 30 mirimų iš 10.000 gyventojų. 1931 m. dr. A. Garmus, ištyręs Kauno Ligonijų Kasos narius, rado TB sergančių: 699 suaugusius ir 507 vaikus iki 15 metų amžiaus, viso — 1205, kas sudaro 4% visų KLK narių. 1937 m. dr. *Runkevičius*, ištyręs 4000 pradžios mokyklų mokytojus, rado, kad 2.9% sirgo TB, o 1.16% turėjo atvirą TB formą.

Kovą su TB sutartinai vykdė vyriausybė, savivaldybės, privatūs asmenys ir organizacijos.

Vyriausybė, turėdama savo žinioje valstybines ligonines, prižiūrėjo, kad ligoninės paskirtų tam tikrą skaičių lovų tuberkuliozininkams gydyti, o taip pat steigė specialias ligonines ir sanatorijas. *Apskričių, miestų ir valsčių savivaldybės* daug prisidėjo kovojant su TB. *Panevėžio m.* ir kitų miestų savivaldybės šelpė Draugijos Kovai su TB veiklą. *Mažeikių m.* savivaldybė padėjo įsteigti beturčių tuberkuliozininkų vaikams prieglaudą — sanatoriją. *Kupiškio valsč.* savivaldybė davė TB sergantiems veltui vaistus. *Kėdainių* savivaldybė išlaikė Sveikatos Centrą, kuriame tuberkuliozininkai laisvai galėjo naudoti kvarco lempą. Bet gal daugiausia yra padariusi *Kauno M. Savivaldybė* (KMS). Jau 1923 m. KMS įsteigė prieglaudą — ligoninę, kur buvo gydomi neužkrečiami tuberkuliozininkai. 1924 m. KMS įkūrė pirmąjį TB Dispanserį Lietuvoje. (Pradžioje šis dispanseris buvo vadinamas Plaučių Ligoninės Globojimo Centru). KMS kasmet išsiųsdavo 2000 beturčių ligonių, iš kurių 200 turėdavo TB, į įvairias ligonines gydytis.

Privatūs asmenys. Nors Lietuva ir neturėjo labai turtingų žmonių — milijonierių, tačiau atsirado pavienių labdarių, kurie savo iniciatyva ir kapitalu sukūrė ir rėmė įstaigas, kurios kovojo su TB. Romainių Sanatorijos fundatorius buvo *Šapiras*. Karmėlavos Vaikų Sanatorijos — broliai *Finkelšteinai*, o OZĖ namų — *Frumkinas*. A. Panemunėje Prof. V. *Tumėnienės* Vaikų Sanatorija ir E. *Miniatiėnės* TB Izoliatorius irgi buvo pastatyti privačiais pinigais.

Visuomenės organizacijos. Iš visų organizacijų, kovojusių su TB daugiausia nusipelnė *Draugija Kovai Su Tuberkulioze (DKT)*. Ši draugija buvo įsteigta 1924 m. Jos tikslas buvo kovoti su TB, steigiant specialius dispanserius, sanatorijas, gydyti sergančius ir rūpintis profilaktika. Idėja steigti

draugiją kovai su TB kilo 1911 m. Tada buvo sušauktas gydytojų ir visuomenės atstovų susirinkimas, kuris įsteigė *Rusijos Kovai Su TB Lygos* skyrių. Šis skyrius kitais metais tapo savarankiškas ir vadinosi *Kóvenskaje Obščestvodlia Borby s Tuberkuliozum*. Po pirmojo pasaulinio karo buvo bandyta tą draugiją atgaivinti, bet tik 1922 m. per Pirmąjį Lietuvos Gydytojų suvažiavimą buvo nutarta steigti Kovai Su TB Draugiją. Kitais metais draugija buvo įregistruota pas Kauno miesto burmistą, o 1924 m. Kaune įvyko steigiamasis susirinkimas.

DKT organizatorius ir iniciatorius buvo *dr. Kazys Grinius* (1866-1950). Baigęs Maskvos universitetą 1893 m., kurį laiką buvo karo laivyno gydytojas. 1894 m. grįžo į Lietuvą.

1924 m. įsikūrus DKT, buvo jos pirmininkas iki išvykimo iš Lietuvos (1944). Nuo 1934 m. redagavo draugijos metraštį „Kova su Džiova“.

DKT neturėjo pastovių pajamų, ji nebuvo finansuojama iš valstybės išdo. Pajamas sudarė vienkartinės valdžios pašalpos, savivaldybių subsidijos, pajamos iš „laimės spintelių“, rinkliavų ir nario mokesčių. 1934 m. DKT turėjo 12 skyrių. Skyriai veikė labai savarankiškai — vieni savo darbą kreipė į dispanserių tvarkymą ir ligonių gydymą, kiti — rūpinosi profilaktika, dar kiti, kaip Kėdainių, Mažeikių ir Kauno skyriai, steigė vaikų vasaros kolonijas, prieglaudas ir sanatorijas. Žydai kovai su TB turėjo dvi organizacijas: *Žydų TB Ligoninių Sanatorijos Draugiją ir Bikur-Cholim Draugiją*. Pirmoji įsteigė Romainių Sanatoriją (1931), antroji rūpinosi Kauno m. Žydų ligoninė ir žydais, sergančiais TB.

Kovoti su TB daug padėjo *Lietuvos Raudonojo Kryžiaus Draugija, Kauno Miesto Ligonių Kasa ir Krikščioniškos Meilės Draugija*.

TB gydymo įstaigos. Nepriklausomoje Lietuvoje ligoniai buvo gydomi Sveikatos Centruose, klinikose bei poli-klinikose ir privačių gydytojų kabinetuose. TB-kai buvo gydomi TB dispanseriuose, sanatorijose ir ligoninėse.

Pati svarbiausia ir pagrindinė įstaiga TB gydyti buvo *TB Dispanseris*. Nepriklaus. Lietuvos dispanseriai ne tik sekė, registravo TB sergančius, bet ir gydė. Tuberkuliozininkams buvo duodami vaistai (kartais net maistas), injekcijos, uždedami pneumotoraksai.

Sanatorijos ir ligoninės buvo valstybės, savivaldybių ir privačių asmenų išlaikomos. Valstybinės ligoninės buvo Kaune, Jurbarko ir Varėnoje. *Kauno Miesto Valstybinė ligoninė* buvo pati

seniausia ir turėjo 250 lovų, iš kurių 25-27 buvo paskirtos TB sergantiems. *Valstybinė Jurbarko Plaučių Ligų ligoninė*, įkurta 1927 m., turėjo 80 lovų, iš kurių 70 priklausė tuberkuliozininkams. *Valstybinė Vaikų ligoninė (VVL) ir Universiteto Vaikų klinika (U-to VK)* buvo įkurta 1924 m. mediniame dviejų aukštų name ir turėjo 35-40 lovų. Po 6 metų VVL buvo perkelta į erdvesnes patalpas ir turėjo 50 lovų. Infekcinio skyriaus nebuvo, bet vaikai su skrofuliozu, uždara TB ir bronchadenitais buvo priimami į ligoninę. 1940 m., pastačius VDU klinikas, VVL ir U-to VK išsikėlė į Žaliąjį Kalną, kur turėjo 100 lovų. Tačiau po metų, vokiečiams užėmus Kauną, VVL turėjo grįžti į senąsias patalpas. *Valstybinė TB Sanatorija Varėnoje* buvo įsteigta 1927 m. ir turėjo 50 lovų.

Kitos sanatorijos, kur gydėsi TB-kai buvo organizacijų išlaikomos. *Draugijos Kovai Su Tuberkulioze Sanatorija A.* Panemunėje (vėliau pavadinta Dr. Griniaus vardu) buvo galutinai užbaigta 1934 m. ir turėjo 60 lovų: 36 — suaugusiems ir 24 — vaikams. *Prof. V. Tumenienės Vaikų Sanatorija A.* Panemunėje buvo pradėta statyti pačios profesorės ir turėjo būti Vaikų Poilsio Namai. Tačiau gerai įrengta ir puikiai sutvarkyta įstaiga susidomėjo Vidaus Reikalų Ministerija, Kauno Miesto Ligonių Kasa ir Kauno Miesto Savivaldybė.

Po 3 metų sanatorija buvo padidinta, pristatant priestatą, kuris padidino lovų skaičių iki 80, o vasaros metu iki 100 lovų. *Raudonojo Kryžiaus Sanatorija A.* Panemunėje buvo įsteigta LRK Draugijos 1932 m. ir turėjo 135 lovas. Čia buvo guldomi ligoniai su įvairiomis TB formomis ir su kaulų TB. Ligoniai buvo gydomi vaistais, uždedant pneumotoraksą, arba gipsą, daromos plaučių operacijos. *KLK Dainavos Sanatorija* Varėnoje įsteigta 1931 m., turėjo 20 lovų, bet vėliau praplėsta iki 60 lovų. *E. Miniatiėnės Pensijonas* Sargėnuose buvo atidarytas 1934 m. ir galėjo patalpinti 25 ligonius. *Romainių Sanatorija*, kuri pradžioje veikė tik vasaros metu, bet 1936 m. buvo padidinta ir tapo stacionarine sanatorija. *Šv. Luko Ligoninė* — VII forte buvo įsteigta ir globojama Krikščioniškos Meilės Draugijos. Pradžioje turėjo 6 lovas, bet 1929 m. buvo praplėsta iki 34 lovų ir pasidarė TB Ligoninė. *KMS Ligonijų Prieglauda* buvo vidaus ligų ligoninė, bet čia buvo gydomi ir TB sergantieji. 1923 m. Prieglauda turėjo 25 lovas, o 1935 m. — 60 lovų. *Kauno Miesto Žydų ligoninė* buvo globojama Bikur-Cholim Draugijos, turėjo 250 lovų, iš kurių didelė dalis buvo paskirta

tuberkuliozininkams. Žydai, be to, dar turėjo *Sanatoriją Alytuje* ir *Vaikų Sanatoriją Kulautuvoje*. *Palangos Sanatorija*, įkurta Karo Sanitarinės Tarnybos 1921 m., galėjo sutalpinti 200 ligonių. Ši sanatorija veikė tik vasaros mėnesiais; čia buvo priimami ligoniai su įvairiomis TB formomis, išskyrus plaučių TB. Šioje sanatorijoje gydėsi (dažnai tik ilsėjosi) kariai ir jų šeimos. *Lietuvos Mokytojų Profesinės Sąjungos Sanatorija* Palangoje buvo įsteigta 1921 m., turėjo kelias vietas mokytojams. *Švietimo Ministerijos Sanatorija* Birštone, įsteigta 1922 m., turėjo 12 vietų.

1939 m. VRM K. Skučas paskelbė įsakymą, kuriame išvardino 13 ligoninių, kurios buvo laikomos „viešomis gydymo įstaigomis“. Iš jų 2 ligoninės buvo Kaune, 3 TB sanatorijos A. Panemunėje, 1 sanatorija Alytuje, 1 sanatorija Romainiuose, 5 žydų ligoninės apskričių miestuose ir E. Miniatienės TB Izoliatorius Sargėnuose.

Vasaros Vaikų Kolonijos. Siplnos sveikatos ir tuberkuliozininkų tėvų vaikai buvo siunčiami į vaikų vasaros kolonijas. Vaikų poilsio namų idėja kilo Anglijoje, kur 1706 m. buvo įkurta Margate Sanatorija — skrofuliozu ir rachitu sergantiems vaikams. Lietuvoje pirmieji savo vaikais susirūpino žydai. 1922 m. buvo įkurta Ozė Draugija, kuri prižiūrėjo žydų, ypač vaikų sveikatingumą. *Pirmoji Vaikų Vasaros Kolonija* buvo įkurta *Veršviuose*, vėliau ji buvo perkelta į Kazlų Rūdą ir pagaliau į Birštoną. 1924 m. žydai atidarė dar kitą *Koloniją Kulautuvoje*. Kauno m. Sveikatos Apsaugos skyrius įsteigė *Vaikų Koloniją* A. Panemunėje, bet ši kolonija buvo greitai uždaryta. 1929 m. buvo įsteigta *Kolonija Gelgaudiškio dvare*, o 1938 m. pastytas nuosavas namas *Kačerginėje*, kur vasaros metu galėjo vasaroti apie 500 vaikų. Vasaros kolonijas turėjo ir kiti miestai: Šiaulių m., Vilkaviškio m., Mariampolės m., Alytaus m. Mažeikių ir Kėdainių miestai turėjo *puskolonijas*, kur vaikai būdavo tik dienos metu, o nakvoti grįždavo namo.

Kovojant su TB neužteko tik gydyti, reikėjo šviesti visuomenę ir nurodyti, kaip saugotis užsikrėtimo, kaip pažinti ligą. Tam tikslui buvo ruošiamos paskaitos, parodos, plakatai, rodomi filmai ir spausdinamos brošiūros-knygutės. Gydytojai savo ruožtu rašė mediciniškus straipsnius ir juos spausdino savo žurnale „Medicina“ arba kituose laikraščiuose. TB klausimas buvo nagrinėjamas per gydytojų suvažiavimus ir susirinkimus. *IV Lietuvos Gydytojų suvažiavimas*, įvykęs Kaune, 1928 m. spalio mėn. 19-21 d. savo pagrindine tema

turėjo TB diagnostiką ir terapiją. *Kauno Medicinos Draugija* 1933-34 m. turėjo 6 paskaitas iš TB srities. DKT ir „Fraternitas Lituanica“ skirdavo premijas už geriausius straipsnius TB klausimu. DKT Kauno skyrius buvo suruošęs kursus — vadinamus *Gydytojų Praktikos Darbai* 1935 m. birželio m. supažindinti gydytojus su TB liečiančiais klausimais.

IV. Išvados

Prieš nepriklausomybės laikus Lietuvoje nebuvo nė vienos įstaigos, kurioje būtų gydomi TB-kai. 1924 m. buvo įkurta pirmasis TB Dispanseris. KMS įsteigė Prieglaudą — Ligoninę, 1927 m. buvo atidaryta Jurbarko Plaučių Ligų ligoninė ir Varėnos TB Sanatorija. 1928 m. pradėta statyti DKT Sanatorija A. Panemunėje. 1933 m. Kaune jau veikė 6 sanatorijos su 323 lovomis. 1942 m. Lietuvoje (su Vilniaus kraštu) buvo 9 sanatorijos bei ligoninės, 1 TB Odos ligoninė ir 14 TB Dispanserių. Nepriklausomoje Lietuvoje padidėjo ne tik TB ligoninių skaičius. 1920 m. Lietuvoje buvo 214 gydytojų, 1938 m. — 888 gydytojai. 1920 m. buvo 27 ligoninės su 1181 lovomis, 1938 m. — 71 ligoninė su 4251 lovomis. Nepriklausomybės laikais buvo pastatyta 12 apskričių ligoninių ir VDU klinikos su 663 lovomis, tuo būdu 1940 m. Lietuvoje buvo apie 5000 lovų. Gerėjant medicinškai priežiūrai ir profilaktikai, sumažėjo ir mirimų skaičius. 1920 m. iš 1000 gyventojų mirė 21,2%, o 1938 m. — 12,6%.

Dabar gyvendami toli nuo savo gimtojo krašto ir atsimindami gražiąją tėvynę, galime su pasididžiuo žiūrėti į Nepriklausomos Lietuvos pažangą, padarytą per tokį trumpą laiką, kovojant su tuberkulioze ir tvarkant sveikatos reikalus.

Bibliografija

1. Tuberkuliozės Vadovas. Vilnius. 1971.
2. Prof. J. Kupčinskis ir doc. J. Kuzma. Tuberkuliozė. Vilnius. 1969.
3. Dr. K. Jokantas. Džiova, jos priežastys ir kova su ja. Vilnius. 1909.
4. Medicina. 1922. Nr. 11-12. 1928. Nr. 6. 1930. Nr. 7. 1935. Nr. 9. 1940. Nr. 2.
5. Lietuvių Enciklopedija. XV. XVIII.
6. Mažoji Tarybinė Lietuviškoji Enciklopedija. 2. 3.
7. Darbo Sveikata. 1932. Nr. 1-2. Nr. 11-12.
8. Kova su Džiova. 1935. 1940.
9. Dr. K. Grinius. Atsiminimai ir Mintys. 1947.
10. Dr. V. Tumėnienė. Mano atsiminimai. Chicago. 1957.
11. Dr. V. Tercijonas. Medicina ir Sveikatos reikalai Nepriklausomoje Lietuvoje. Lietuvių Gydytojų biuletenis. 1964. Nr. 4 (16).

MEDICINOS GYDYTOJO PASIŽADĖJIMAS

1922 m. Kaune atidarius Lietuvos universitetą, Medicinos fakulteto taryba parengė spausdinamus pasižadėjimų tekstus. Baigusieji Medicinos fakultetą gydytojai, gaudami diplomą, pasirašydavo pasižadėjimą.

Priimdamas su dėkingumu gydytojo diplomą, suteikiantį man gydytojo teises ir suprasdamas uždedamą man pareigų svarbumą, viešai ir iškilmingai pasižadu visą savo gyvenimą saugoti gerą vardą ir garbę tos korporacijos, į kurią dabar įstaju.

Drauge pasižadu lavintis medicinos mokslo srityje ir visomis jėgomis stengtis prisidėti prie medicinos mokslo didinimo ir platinimo, skelbdamas visa, ką pats naujo būsiu atradęs. Pasižadu

nesimanyti nei slaptu vaistų gaminimu, nei jų pardavinėjimu, skirdamas vaistus savo pacientams, nedaryti paslapties nei prieš gydytojus, nei prieš vaistines. Pasižadu teikti medicinos pagalbą visiems tos pagalbos reikalaujantiems be skirtumo tikybos, tautos ir socialinės būklės; pasižadu teikti tą pagalbą sąžiningai, remdamasis ne tik besimokant įgytomis žiniomis, bet ir naujais mokslo prityrimais. Svarbiais atsitikimais ieškosiu patarimo gydytojų, labiau už mane nušimanančių ir prityrusių, gerbsiu jų nuomones, bet, turėdamas pirmiausia galvoje ligonio naudą, neveidmainiausiu ir visuomet sakysiu teisybę. Pasižadu nutylėti mano sužinotas ligonio arba jo šeimos paslaptis, saugotis diskredituoti arba žeminti kolegas ir medicinos įstaigas.

SOVIETŲ GYDYTOJO PRIESAIKA

1969 m. TSRS Aukščiausios tarybos sesijoje buvo priimti Tarybų Sąjungos ir sąjunginių respublikų sveikatos apsaugos įstatymų pagrindai, kuriuose yra parašyta: „TSRS piliečiai, baigę Tarybų Sąjungoje aukštąsias medicinos mokyklas bei universitetų medicinos fakultetus ir gavę gydytojo vardą, duoda Tarybų Sąjungos gydytojo priesaiką“ (13 str.).

Gaudamas garbingą gydytojo vardą ir pradėdamas gydytojauti, aš iškilmingai prisiekiu:

visas žinias ir jėgas skirti žmogaus sveikatai saugoti ir gerinti, susirgimams gydyti ir jiems užkirsti kelią, sąžiningai dirbti ten, kur reikalauja visuomenės interesai;

būti visuomet pasirengęs suteikti medicinos pagalbą, atidžiai ir rūpestingai elgtis su ligoniu, saugoti gydytojo paslaptį;

nuolat tobulinti savo medicinos žinias ir

meistriškumą, savo darbu padėti plėtoti medicinos mokslą ir praktiką;

kai reikalauja ligonio interesai, kreiptis patarimo į profesijos draugus ir pats niekada neatsisakyti jiems patarti bei padėti;

puoselėti ir ugdyti kilnias mūsų šalies medicinos tradicijas, visuose savo veiksmuose vadovautis komunistinės moralės principais;

visuomet pateisinti garbingą Tarybinio gydytojo pašaukimą, atsakomybę Liaudžiai ir Tarybų valstybei.

Šiai priesaikai pasižadu būti ištikimas visą savo gyvenimą.

Remdamasis įstatymu, TSRS Aukščiausios tarybos prezidiumas 1971 m. kovo 26 d. priėmė įsaką Nr. 1364 — VIII, kuriuo patvirtino šį Tarybų Sąjungos gydytojo priesaikos tekstą. Tuo pačiu įsaku patvirtintas ir gydytojo priesaikos priėmimo ceremonias.

TARPTAUTINĖ GYDYTOJO PRIESAIKA

Pasaulinė gydytojų asociacija 1948 m. Ženevoje patvirtino gydytojo priesaikos tekstą ir jį pavadino „Ženevos priesaika“ („deklaracija“).

Šiuo momentu, kai man leidžiama tapti medikų profesijos nariu, aš iškilmingai pasižadu pašvęsti savo gyvenimą tarnauti žmonijai. Gerbsiu savo mokytojus ir būsiu jiems dėkingas.

Savo specialybe užsiimsiu sąmoningai ir garbingai.

Mano paciento sveikata bus pirmoji mano užduotis.

Saugosiu man patikėtas paslaptis.

Visomis man prieinamomis priemonėmis palaikysiu gydytojų profesijos garbę ir taurias tradicijas.

Mano kolegos tebūnie mano broliais.

Neprileisiu, kad mano pareigą ir pacientą skirtų religiniai, nacionaliniai, rasiniai, partiniai ir socialinės būklės motyvai.

Palaikysiu giliausią pagarbą žmogaus gyvybei nuo pat jos prasidėjimo momento, netgi grasinimo atveju nepasinaudosiu savo medicininių žinių prieš žmoniškumo įstatymus.

Šį pasižadėjimą duodu garbingai, laisvai, pagal savo sąžinę.

HIPOKRATO (460-377 pr. K.) PRIESAIKA

Prisiekiu gydytoju Apolonu, Asklepijumi, Hugieja ir Panaceja, taip pat šaukiuos liudininkais visus dievus ir deives, kad šią priesaiką ir šį pasižadėjimą vykdysiu nepriekaištingai pagal savo jėgas ir sąžinę:

Savo mokytoją, išmokusį mane šio meno, gerbsiu kaip savo tėvus, dalysiuos viskuo ir teiksiu, ko tik jam gyvenime reikės; jo sūnus laikysiu broliais ir mokysiu juos be atlyginimo ir sutarties, jei panorės šio meno išmokti; perteiksiu savo pamokas ir paskaitas bei viso kito mokslo žinias tiek savo mokytojo sūnams, taip pat tiems mokiniams, kurie pasižadės raštu ir duos gydytojo priesaiką, o be šių — niekam kitam.

Gydydamas ligonius, nurodysiu pagal savo sugebėjimą bei sąžinę atitinkamą gyvenimo būdą ir juos saugosiu nuo bet kokios žalos ar skriaudos.

Niekam, nors ir labiausiai prašytų, neduosiu mirtinų nuodų. Taip pat panašių jų sumanymų patarimu neparemsiu. Be to, nė vienai moteriai neduosiu priemonės pradėtam gemalui ar vaisiui sunaikinti.

Užsiimsiu medicinos menu, gyvendamas nesavanaudiškai ir dorai.

Sergančių akmenlige pats neoperuosiu — tai atlikti pavesiu žmonėms, kurie tuo užsiima.

Į kokį tik namą beužeisiu, žengsiu sergančiųjų labui, be išankstinio kėslo pakenkti ir įžeisti, ypač be kūniško geismo moterų ar vyrų, laisvųjų žmonių ar vergų, kuriuos man teks gydyti.

Visa, ką gydydamas matysiu ar girdėsiu, ar šiaip ką, net ir nekviestas gydyti, patirsiu apie žmonių įprastą gyvenimą, nutylėsiu ir laikysiu paslapyje, jei nebus reikalo tai viešai paskelbti.

Taigi šios priesakos bepriekaištingai laikantis bei jos nelaužant, tebūna man lemta džiaugtis gyvenimo laime ir darbo sėkme, o mano garbė tebūna amžinai visų žmonių aukštinama. Jei šią priesaiką sulaužysiu ir neteisingai prisieksiu, teįvyksta man viskas priešingai.

Priesaikos tekstas paimtas iš
„Sveikatos apsauga“ 1982 m. #9.

MEDICINA OKUPOUOTOJE LIETUVOJE

VILNIAUS UNIVERSITETO GYDYTOJŲ TOBULINIMOSI FAKULTETAS

Gydytojams privalomas lankymas kas 5 metai. Bus įvesta privaloma atestacija. Turi būti ugdomas politinis-idėjinis brandumas. Stoka iniciatyvos. Kasmet dalyvauja per 400 respublikos poliklinikų gydytojų, iš jų 50% ambulatorijų gydytojai.

* * *

Vilniaus, Leningrado ir Erfurto miestų nefrologų moksl. konferencija 1983 m. spalio mėn. įvyko Erfurte.

Vienas iš pranešimų apie perkutanines inkstų biopsijas. Erfurto nefrologai jų atliko 2500. Dėl hematomų reikėję operuoti tik 1 lignonį. Makrohematurija išsivystė 8% lignonių.

Inkstų nepakankamumo atvejais padaryta 393 biopsijos. Įgalino padaryti histologinę diagnozę 87,2%. Biopsijos ypač svarbios ne tik gydymui, kiek prognozei nustatyti.

Lėtinio inkstų funkcijos nepakankamumo atvejais daromos lėtinės intermisinės peritoninės dializės. Tokia dializė tinka vyresnio amžiaus lignoniams; taip pat, kai negalima sudaryti šunto hemodializei arba nesant hemodializės aparatūros. Komplikacijos: peritonitas, drenažo sutriki-

mas, kateterio užsikimšimas, kateterio tunelio infekcija, žarnų perforacija ir kt.

Vilniečiai I. Misevičius ir V. Razukas pateikė duomenis apie trauminės ir toksinės kilmės ūminę inkstų funkcijos nepakankamumą.

* * *

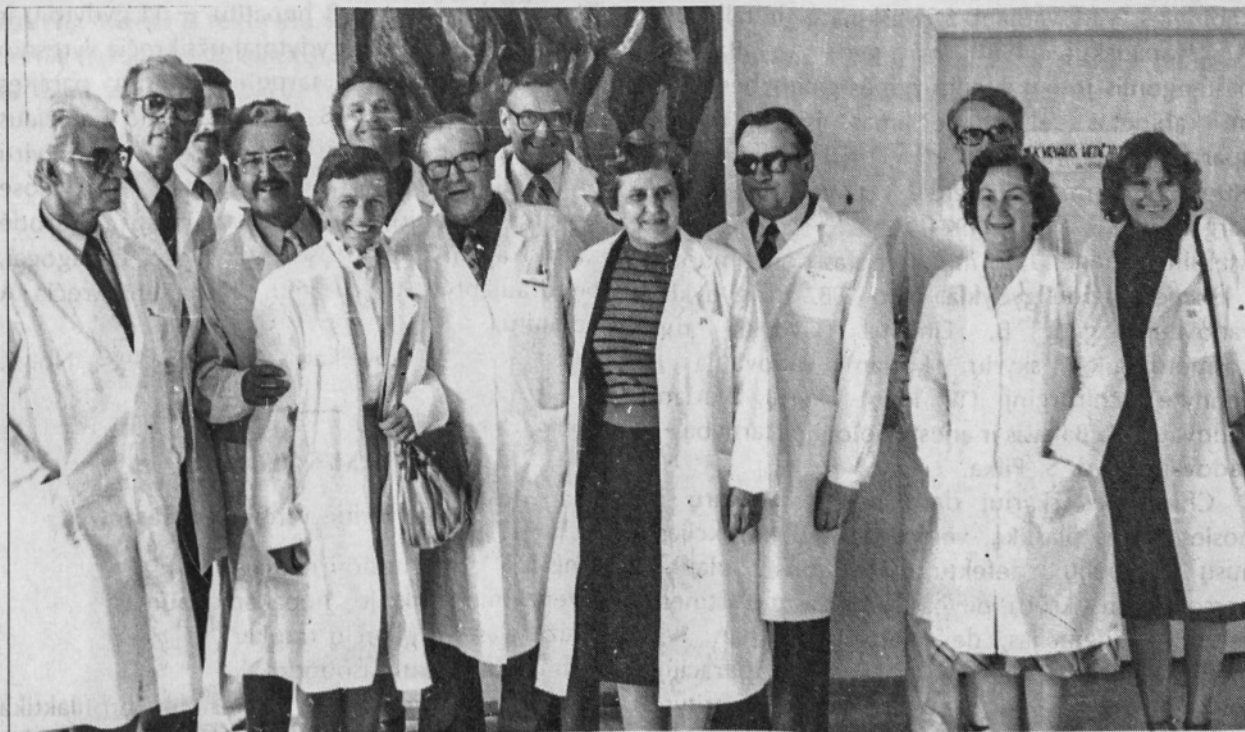
KRAUJO REINFUZIJOS ESANT ŪMIEMS GINEKOLOGINIAMS KRAUJAVIMAMS Į PILVO ERTMĘ

S. Butkevičius ir I. Vasiliauskas

Kauno m. II klinik. ligon.

Penkių metų bėgyje ginekologijos skyriuje dėl kraujavimo į pilvo ertmę operuotos 389 moterys; 37 padarytos infuzijos. Atvėrus pilvo ertmę, kraujas išsemiamas samteliu, perkošiamas pro 8 sluoksnių marlę į 250 ml talpos indelį su 0,3 ml heparino ir apie 20 ml 0,9% natrio chlorido tirpalo. Perkoštas ir heparinuotas kraujas perpilamas ligonei pro vienkartinę sistemą (su filtru). 12 lignonių buvo dėl kiaušintakio (tubinio) aborto. Reinfuzuoto kraujo kiekis svyravo nuo 100 iki 1500 ml. Iš viso reinfuzuota 18,7 litro kraujo.

Svek. Aps. Nr. 5, 1984, 51-52 psl.

Svečiai iš JAV Santoriškių lignonėjų, širdies ligų skyriuje, Vilniuje su prof. dr. A. Marcinkevičium

KOSMETOLOGIJA LIETUVOJE

B. Eimaitis, J. Leonytė

Vilniaus m. kosmetologinė gydykla

Autoriai kosmetologija vadina mokslo šaką, „kuri padeda žmogui išsaugoti jaunystę, grožį, pašalinti įgimus bei įgytus išorės defektus, atitolinti matomus kūno, ypač odos ir jos priedų, senėjimo požymius“. Lietuvių mitologijoje buvę teigiama, kad AUŠRINĖ globoja lietuvių grožį ir jaunystę; AUŠŠVEITIS — saugo sveikatą ir gydo. Rytų rasa praustas mergelės veidelis būna skaistesnis... Kosmetinės subtilybės buvo perduodamos iš kartos į kartą artimiesiems ir daug jų nuėjo užmarštin.

Praeito šimtmečio antroje pusėje, kosmetika pradeda atsisakyti burtų, pradeda vystytis mokslas, higienos ir dermatologijos rėmuose. Šio šimtmečio pradžioje Vilniuje ir Kaune atsirado nedideli, privatūs kosmetikos kabinetai, kurie užsiiminėjo masažais, ir dekoratyvine kosmetika. Gydymą kosmetikos pagalbą teikė gydytojai. Vėliau atsirado gydytojų kosmetologų, kaip profesoriai J. Karuža, J. Sideravičius, J. Lelys, S. Ragaišis, P. Gailevičius.

Po karo prof. J. Sideravičiaus pastangomis buvo komandiruota gyd. S. Miškinytė pasimokyti gydymosi kosmetologijos (1953 m.). 1957 m. Vilniuje buvo atidarytas gydym. kosmetikos kabinetas, vadovaujant S. Miškinytei ir talkinant A. Ivanauskui. 1961 m. gyd. V. Bataičio pastangomis įrengtos chirurginės galimybės. 1968 m. kabinetas vėl praplečiamas, įsigyta naujos aparatūros ir pritaikomi nauji gydymo metodai. Nuo 1963 m. kabinetui vadovavo gyd. G. Sargautienė, nuo 1974 m. — gyd. E. Maksimavičienė. 1975 m. kabinetas performuotas į **kosmetologinę gydyklą**. Nuo 1982 m. gydyklai vadovauja gyd. B. Eimaitis. Gydykla turi kosmetologijos skyrių, kuriam vadovauja J. Leonytė; chirurginį (10 lovų) skyrių, kuriam vadovauja R. Balaišis ir anesteziologijos tarnybą — vadovauja gyd. S. Pilka.

Chirurgijos skyrių daro nosies pertvarų ir nosies išorės plastiką, veido raukšlių korekcijas, ausų grybelių defektų ištaisymus, plaukų persodinimus, krūtų, pilvo, klubų, žastų plastines-estetines operacijas, dermabrazijas ir pan. Per metus atliekama daugiau kaip 1000 operacijų. Vien kosmetologijos skyrių dirba 5 prityrę gydytojai. Tiek gydytojo, tiek visos procedūros yra mokamos.

Ligonijų yra su įvairiomis problemomis. 1983 m. dėl veido spuogų kreipėsi — 4610, dėl karpų — 8550, dėl ausų pradūrimo ir auskarų įvėrimo — 6737 ir pan. Dermatologinius ligonius siunčia konsultacijai kitur.

Sveikatos Apsauga, 1984 m. Nr. 8, psl. 5-8.

GYDYTOJŲ IR MEDICINOS SESERŲ SERGAMUMAS VIRUSINIAIS HEPATITAIS

J. Dievaitienė, T. Potsdelovskis, V. Mačionienė
(Kauno med. institutas, LTSR sveikatos apsg. ministerija, Kauno klinikinė infekcinė ligoninė)

Medicinos personalui, palyginamai, virusinis hepatitas dažnas susirgimas. Dažniausiai suserga chirurgai ir akušeriai-ginekologai. Dalis med. personalo, persirgę su menkais simptomais, pasigamina antikūnių. Užsikrėtę, prodrominiam periode, ligoniai su išmatomis į aplinką išskiria daug virusų. 20% personalo užsikrečia nuo sergančių geltonu A. hepatitu. Daug užsikrečia nuo negeltinio, neatpažinto hepatito, o tokių ligonių yra 80-93% suaugusiųjų, kurių kraujuje jau rasta antikūnių. Didžiausias pavojus užsikrėsti yra gydant besimptomius B. virusų nešiotojus.

Autoriai tyrė 128 medikus (34 gydytojus ir 94 med. seseris). Iš jų A hepatitu sirgo 23 gydytojai ir 71 medicinos sesuo, B hepatitu — 11 gydytojų ir 23 seserys. Amžiumi gydytojai užsikrečia vyresnio amžiaus, tuo tarpu tarpe gyventojų paplitęs dažniau hepatitas B ir jaunesnio amžiaus žmonėse. Sergamumui daug reikšmės turi tvirti profesiniai įpročiai ir atsargumas. Mokyklose hepatitas esąs irgi dažnas susirgimas, tai parodė Kauno apylinkėje tirtose mokyklose. Pedagogai, bendraujantys su jaunimu, dažnai užsikrečia A hepatitu.

Sveikatos Apsauga, 1984, No. 6.

TERMINOLOGIJA

Akušerinė terminologija

Išnešioti ir neišnešioti naujagimiai
Kvėpavimo funkcijos nepakankamumas
Maža elastinė plaučių trauka
Ultragarsas — ultrasonas
Išnešiotumo profilaktika — nėštumo profilaktika
Prenataliniai sklaidos defektai ir chromozominių ligų diagnostika

LIETUVĄ APLANKIUS

Važiuojant į Lietuvą su ekskursija, jau Maskvos aerodrome, praėjus pro muitinę, prisistato paskirta ekskursijai vadovė, lietuvaitė, kurios žinioj būsim iki pat išvažiavimo. Ji duoda mums visas informacijas, kaip numatytas programos, valgymo valandas ir t.t., mus užregistruoja viešbučiuose ir visur su mumis važiuoja autobusu. Norint visą dieną praleist su savo giminėmis ir nesilaikyt programos — tai nėra jokios problemos, tik reikia vadovei pranešti. Bet išvažiavimui be ekskursijos į kitus miestus reikia specialaus leidimo.

Vilniaus aerodrome pagaliau pamatai būrj savo giminių su gėlėmis, juostomis ir ašaromis... Po tiek metų visi jau esam pasikeitę, pasenę, sunku bepažint... Daugelis ir naujų niekad nematytų veidų — naujų šeimos narių... Tiek daug yra ko kalbėti, paklausti, pasipasakoti, kalbos nenutrūksta diena iš dienos... O vaišingumas toks nuoširdus, tikrai lietuviškas — su stikliuku ir nuolatinu raginimu... Prieinama ir prie neišvengiamo klausimo: o kaip jums čia mūsų gyvenimas atrodo? Kaip ten pas jus Amerikoje? Klausimai, kurių atsakymus jie patys žino...

O kaip atrodo Vilnius prieš karą ten gyvenusiam?

Nebelengva viską prisimint po 40 metų, bet yra pasikeitimo. Yra naujų kelių, naujų ir gražių pastatų. Vienas iš tokių yra viešbutis „Lietuva“, tik pernai pastatytas, 22 aukštų su dviejų aukštų rūsiu, su daug valgyklų ir barų. Tik keista, kad elevato-

rius eina tik nuo pirmo iki 20-to aukšto, o į 22-tą aukštą, kur yra baras ir valgykla, reikia pabaigt lipti laiptais, o taip pat ir į rūsius su valgyklomis. Naujas ir 326 metrų aukščio televizijos bokštas su restoranu 165 metrų aukštyje, kuris kas valandą pilnu ratu apsisuka aplink, gali pamatyti viso miesto vaizdą, bet fotografuoti neleidžiama, aparatus paima jėjus.

Be šių gražių pastatų krenta į akis gausybė butų namų (apartments), paprastų, cementinių, 5 ar daugiau aukštų, sustatytų ilgose eilėse, visi beveik vienodi su paprastais be priangių jėjimais ir cementiniais laiptais. Visoj Lietuvoj nėra vėsintuvų (air conditioning) nei butuose, nei mašinos. Sakoma — vasara per trumpa.

Krautuvės niekur languose neišstato produktų, tik pagal užrašą ant durų žinai, kad tai krautuvė ar vaistinė ir pan. Visi užrašai yra rusų ir lietuvių kalbomis, kaip ir visi gatvių pavadinimai.

Valgyklų valandos labai prisilaikomos, atėjus keletą minučių per anksti, nors durys ir atviros, bet sargas neįleis. Nei valgyklose, nei baruose neleidžiama rūkyti (žinoma, „Lietuvos“ viešbuty tai buvo išimtis).

Pagrindinis susisiekimas — tai autobusai, visad pilni žmonių, visad daug laukiančių jų sustojimo vietose. Pagal ant jų užrašytą numerį žmonės žino, kur važiuoja. Nemažai ir lengvų mašinų ir taxi. Dalis taxi šoferių tekalba tik rusiškai (kaip ir keletas „Lietuva“ viešbučio sargų).

Naujose Vilniaus med. klinikose, iš k. A. Razma, R. Vienužis, L. Sidrys, A. Marcinkevičius, V. Janevičius, vaikai — širdies ligoniai, klinikų gydytoja.

Santoriškių ir Antakalnio (Vilniaus universiteto) ligoninėse buvom priimti labai šiltai, mus vaišino, visur aprodė. Pas juos naujausios aparatūros dar nėra, bet apie ją žino ir tikisi gauti. Baldai tai gana paprasti, niekur nesimatė mums priprastų elektrinių lovų . . .

Lietuvoj tapti gydytoju trunka 6 metai universiteto ir vieneri metai internatūros, o tada baigęs gydytojas privalo išdirbti paskirtoj vietoj 3 metus. Po to jis gali duoti pareiškimą dėl specializacijos arba dėl vietos pakeitimo. Algos gydytojams yra nuo 100 iki 500 rublių į mėnesį (500 gauna Universiteto profesoriai). Gydomų ligonių skaičius arba darbo valandų ilgumas algos nepakeičia, alga būna iš anksto nustatyta. Gydymas yra nemokamas.

Tai tik keletas daugiau „kritusių į akis“ skirtumų nuo mums čia įprasto gyvenimo!

Pačios ekskursijos programa buvo įvairi ir įdomi. Be ligoninių aplankymų, buvo ir įvairių Vilniaus vietų aprodymai, važiavimai į Kauną, Druskininkus ir Trakus. Sportininkai, kurie kartu važiavo, turėjo savo programą, kaip sporto vietų aplankymą, stebėjimą ten vykstančių varžybų ir t.t. Dauguma iš mūsų turėjom savo giminių suplanuotas „programas“, kurioms ir buvo daugiausia laiko skirta.

Bendrai paėmus — svečiavimasis Lietuvoj buvo gana įspūdingas. Buvom labai maloniai priimti visų lietuvių, su kuriais tik turėjom ryšius, o giminių priėmimą galima būtų pavadinti „karališku“.

M. D.

DR. VINCAS KUDIRKA.

125 METŲ GIMIMO SUKAKTIS IR 85 METŲ MIRIMO SUKAKTIS.

Dr. Vincas Kudirka, med. gydytojas, kultūrininkas, visuomenininkas, poetas, publicistas, beletristas, vertėjas, muzikas-mėgėjas, Lietuvos Himno autorius, gimė 1858 m. gruodžio 31 d. Paežeriuose, Vilkaviškio apskr. Po ilgos ir sunkios ligos (plaučių džiovos) mirė 1899 m. lapkričio 6 d. ir palaidotas Naumiesčio (vėliau Kudirkos Naumiesčio) kapinėse. Marijampolės gimnaziją baigė 1881 m. Tuo metu jis save laikė gente lituanus, natione polonus. Medicinos mokslus studijavo Varšuvos universitete, Lenkijoje, ir baigė 1889 m. Studijavimo metu (1883 m.) pasirodęs lietuviškas laikraštis „Aušra“ padarė jam labai didelį įspūdį, ir nuo tada jis buvo jau atgimęs lietuvis. Savo atsiminimuose jis pasakoja, kad, perskaičius Aušrą, jam pasidarė graudu ir ant stalo apsikniaubęs verkęs. Gaila jam buvę tų valandų, kurios nesugrąžinamai tapo išbrauktos iš jo gyvenimo, kaip lietuvio, ir gėda, kad taip ilgai buvęs apgailėtinu pageidėliu . . . 1890 metų pradžioje įsikūrė Šakiuose ir vertėsi gydytojo praktika tik apie 5 metus, nes 1894 m. išvyko į Jaltą gydytis. Grįžęs į Lietuvą 1895 m., įsikūrė Naumiestyje ir čia dirbo tik literatūrinį darbą. 1889 m. buvo pradėtas leisti lietuviškas laikraštis „Varpas“, kuriam dr. Kudirka skyrė visas savo jėgas. Tėvynės mylėtojų draugystė Amerikoje 1909-1910 m. išleido 6 didelius dr. V. Kudirkos raštų tomus, išspausdintus Tilžėje.

Šokių šventės metu susitikę aptaria Devenių Fondo leidžiamą Daktaro Vinco Kudirkos Monografiją. Iš kairės: dr.-ai D. Degėsys, K. Bobelis, Dalia Bobelienė-Devenių Fondo atstovė, A. Laikūnas ir inž. J. Jurkūnas.

Aušros Nr. 39 (79) D. Antaitis rašė, kad ok. Lietuvoje prieš keliolika metų Grožinės literatūros leidykla (dabar „Vaga“) sumanė išleisti rinktinis V. Kudirkos raštus. Vientomyje turėjo būti visa, kas svarbiausia: satyros, eilės ir išliekamąją vertę turinčios publicistikos (Tėvynės varpų) vietos. Buvo sudarytas knygos prospektas, kurį turėjo aprobuoti Leidyklos konsultantų taryba. Referuoti buvo pavesta Partijos instituto direktoriui R. Šarmaičiui. Tas, papostringavęs šį bei tą apie V. Kudirką, padarė tokią išvadą: „Mano išmanymu, V. Kudirką skaityti Lietuvos visuomenė nepriaugusi“. „Nepriaugusi, nepriaugusi!“ iš savo vietų skubėjo patvirtinti tos tarybos nariai Antanas Venclova ir Kostas Korsakas. Taip buvo sužlugdytas šis gražus sumanymas. Tik daug vėliau, 1976 m., buvo išleistos „Laisvos valandos“, į kurias sudėti V. Kudirkos eilėraščiai, vertimų ištraukos ir „tiesos eilėms rašyti“. O tikrieji V. Kudirkos kūriniai, kurie jį daro Kudirka, tebeguli „specfonduose“, tarybinei liaudžiai neprieinami, nes ji skaityti nepriebrendusi.

K. R.

* * *

1983 m. Lietuvoje išleista prof. D. Tamulevičiūtės parašyta knyga „Lėtiniai hepatitai ir kepenų cirozė“. Recenzuota gyd. L. Laucevičiaus ir R. Garalevičiaus. Knyga gydytojams ir gydytojų tobulinimosi fakulteto kursantams.

Daug vietos knygoje skirta embriologiniams, antoniniams ir fiziologiniams klausimams.

Diskutuojamos naujos diagnostinės ir gydymo problemos. Gydymo skyriuje iškeliami bendrieji gydymo principai, dietos pritaikymas ir medikamentų panaudojimas. Anot vertintojų, knyga parašyta gražia, sklandžia, paprasta — suprantama lietuvių kalba. Puslapių skaičius nepažymėtas. Išspausdinta rotoprintu ir mažu tiražu(!).

* * *

1982 m. lapkričio 26 d. Vilniuje įvyko mokslinė — praktinė medikų konferencija, kurią organizavo LTSR Sveikatos apsaugos ministerija. Buvo sukviesti rajonų ir miestų gydymo ir profilaktikos įstaigų medicininės ateistinės propagandos tarybų bei komisijų pirmininkai. Konferencijai pirmininkavo prof. A. Matulis, respublikinės medicininės ateistinės propagandos tarybos prie Sanitarinio švietimo namų pirmininkas.

LTSR sveikatos apsaugos ministro pavaduotojas A. Vinkus pabrėžė materialistinės pasaulėžiūros diegimo bei ideologinio auklėjimo svarbą mūsų visuomenėje šiandieninėmis sąlygomis. Paminėjo ypatingai aktyvius medikus ateistinės propagandos veikėjus — doc. A. Dembinskas, profesoriai — A. Lukoševičiūtė, J. Markulis, S. Pavidonis, A. Urbonas, gydytojai — V. Tarutis, Z. Vaišvila.

* * *

Okup. Lietuvoje, Kaune, Rotušės aikštėje, steigiamas Medicinos istorijos muziejus, kuriam vieta parinkta šalia Pašto muziejaus. Naujasis muziejus turės tris skyrius — medicinos, farmacijos ir liaudies medicinos.

Svečiuose Vilniaus Klinikose.

90 METŲ DR. MATUKUI

Dr. Antanas Matukas, 90-metis sukaktuvininkas. Foto J. Kriaučiuo

Dr. Antanui Matukui, gyvenančiam Putname, Conn., š.m. liepos 8 d. suėjo 90 metų amžiaus. Daktaro dukros: seselė (Marijos Nekalto Prasadėjimo vienuolyne) Bernadeta, Matulaičio namų vyresnioji, ir Regina Taunienė, Matulaičio namų globotinių socialinio aprūpinimo vadovė, įgalino padaryti šią sukaktį vieša. Dalyvavo ir abu daktaro sūnūs su šeimomis.

Sukakties minėjimas pradėtas vienuolyno koplyčioje ryte padėkos pamaldomis, mišias laikant dviem kunigam, po to bendrais pusryčiais, dalyvaujant seselėms, vietos lietuviams ir svečiams. Po pietų daktaro namuose buvo priėmimas ir vaišės šeimos nariams, draugams ir artimiesiems. Daug kas sukaktuvininką sveikino žodžiu, bet sveikinimų gauta ir raštu.

Ta proga prisimintinas ir ligi šiol nueitas dr. Matuko gyvenimo kelias ir veikla lietuviškuose baruose. Jis gimė Domontų kaime, Šiaulių vals. ir apskr., ūkininkų šeimoje. Jį šešiametį paėmė bevaikė teta į Poltavą, Rusijoje, kur jis baigė pradžios ir vidurinį mokslą, gaudamas aukso medalį už pasižymėjimą moksle. Medalis ir mokslo pažymiai atidarė jam duris į Petrapilio Karo Medicinos akademiją, bet vis tiek tik lietuviams katalikams skirtos kvotos skaičiuje. Akademiją buvo priverstas netrukus apleisti, nes laikydamasis pažado, nors pats ir nekaltas, neišda-

vė draugų studentų, nusikaltusių akademijos drausmei. Akademijoje būdamas, kaip susipratęs lietuvis, spėjo įstoti į Fraternitas Lithuanica broliją, kuri iš savo narių reikalavo išlikti lietuviais, kelti lietuvišką kultūrą, kurti tik lietuviškas šeimas ir grįžti Lietuvon dirbti saviesiems, kai tik galimybės leis.

Išmestą iš akademijos priėmė Kievo universiteto Medicinos fakultetas, ir daktaras mediciną baigė 1917 m. pavasaryje. Nedelsiant buvo pašauktas į rusų kariuomenę ir buvo gydytoju Austrijos fronte, Galicijoje, ligi Rusijoje revoliucijai prasidedant. 1918 m. Kieve buvo Tautos Tarybos narys. Į Lietuvą, tėviškėn grįžo 1918 m. liepos mėn. Čia dar okupacinė vokiečių valdžia paskyrė jį gydytoju Šiaulėnuose (prie Šiaulių).

Reikiant gydytojų besikuriančios Lietuvos kariuomenei, dr. Matukas stojo kariuomenėn 1919 m. birželio mėn., rodos, tik porą savaitių vėliau, negu užskaitomas savanoriškumas. Tarnavo keliuose kariuomenės pulkuose gydytoju, o 1922 m. buvo perkeltas į Kauną, I-mą Atskirą Lazaretą gydytoju. Po kurio laiko vėl teko būti kelių kariuomenės pulkų gydytoju, o 1938 m. perkeltas gydytoju į Karo ligoninę Kaune. Tais pat metais daktaras atstovavo Lietuvos gydytojams Karo medicinos kongrese Liuksemburge.

Okupantams rusams Lietuvos kariuomenę pertvarkius į 29-tą šaulių teritorinį korpusą, buvo

PIRMO ATSKIRO LAZARETO Kaune-Sančiuose 1923 medicinos personalas, viršininkas dr. Matukas

paskirtas to korpuso gydytoju. 1941 m. daktarą okupantai vežė iš Lietuvos, bet jam pavyko pabėgti ir prisijungti prie liekančio lietuvių dalinio. Netrukus daktarą pašaukė būti vyriausiu gydytoju Lietuvos savisaugos dalinių. Su vienu tokiu daliniu 1944 m. liepos 31 d., vokiečių frontui rytuose griūvant, jis pasiekė Vokietiją, kur buvo gydytoju svetimšalių karių ligoninėse. Vokietijai kapituljavus, daktaras Miunchene buvo Liet. Raudonojo kryžiaus pirmininku ir ten esančio Balfo sveikatos reikalų vedėju. Kai tremtinių globą perėmė IRO, daktaras buvo mišrios tautybėmis Schleisheimo stovyklos gydytoju, kol 1948 m. lapkričio mėn. išvyko su šeima į Kanadą. Apsistojo Londone, kur beveik metus dirbo įvairius darbus ir mokėsi anglų kalbos. 1949 m. rudenį dirbo „internu“ Brantford General hospital. Po „internshipo“ baigimo buvo priimtas Woodstock ligoninėje „graduate intern“, o 1954 m. išlaikęs valstybinius egzaminus, liko toje pačioje ligoninėje gydytoju epileptikams. Vieno „kumpanosio“ gydytojo pastangomis teko tą ligoninę apleisti, bet buvo priimtas į kitą panašią, kur dirbdamas ir pensijon išėjimo laiko sulaukė 1975 m.

1976 m. persikėlė dr. Matukas į Putnamą, bet pensininko poilsiu nesinaudojo, tuoj buvo išrinktas vietos LB valdybos nariu, Amerikos Lietuvių Kultūros archyvo Alkos direktoriato nariu, kur būdamas stovybos vadovu nemažomis pastangomis vadovavo Alkos praplėtimui nauju priestatu. Direktoriato nariu yra ir dabar ir dalyvauja visuomeninėje veikloje.

Daktaras Matukas yra narys keletos organizacijų, pvz.: Lietuvių gydytojų sąjungos, Fraternitas Lithuanica korp., LB, Liet. Katal. Mokslo akademi-

jos ir kit. Jis darbu ir gausiai finansiniai remia: Alką, Lietuvių fondą, Lietuvių tautos fondą, Balfą, Lituanistikos katedrą ir daug kitų. Jis reiškėsi ir reiškiasi spaudoje, praėjusiais metais redagavo ir savo lėšomis išleido pamfletą apie rusus komunistus, knygutę anglų kalba. Nors ir seniai jau praėjo, bet prisimintinas ir daktaro vadovavimas Sveikatos valandėlių per Lietuvos radiją, kurių žmonės uoliai klausydavosi. Nėra galimybės suminėti daktaro nuveiktus darbus Lietuvos ir lietuvių gerovei, užteks ir aukščiau išvardytų, kad matytume daktaro rūpinimąsi lietuvių gerove ir Lietuvos reikalais.

Gyvuok, daktare, ilgai ir būk pajėgus dirbti lietuviškuose baruose.

Juozas Kriauciūnas

Dr. Jonas ir Dalia Maurukai prieš apleisdami Clevelandą...

MEDICINOS ĮVAIRENYBĖS

Širdies persodinimo pirmūnas dr. Barnard, Christian, nebegali operuoti dėl artrito ir dabar dirba vienoj Šveicarijos vaistų laboratorijoje-klinikoje, kuri gamina „atsijauninimo“ injekcijas. Jis, pasinaudodamas savo populiarumu, proteguoja tų vaistų naudojimą. Injekcijos gaminamos iš negimusių ėriukų audinių (celių). Be to, tos injekcijos padeda artritui sergantiems ir turintiems Down's sindromą. Dr. Barnard dabar yra 62 metų ir pats nesąs visai tikras to gydymo rezultatais, bet jis pripažįsta, kad tarp gydytojų skepticizmas yra dažnas, nes ir jis susilaukęs daug kritikos po pirmos širdies persodinimo operacijos 1967 metais.

Amer. Med. News, April 6, 1984

Medicina, Nr. 2 (64) 1984

ORGANŲ PERSODINIMAI

1983 metais JAV-bėse buvo persodintos 172 širdys, dvigubai daugiau netu 1982 m. 13 širdies-plaučių persodinimų. Nuo 1968 metų Amerikoje padaryta 685 širdies persodinimo operacijų, iš jų 1983 metų gruodžio mėn. dar gyveno 295. Persodinimo operacijų pasisėkimui didžiausią reikšmę duodama cyclosporinams (immunosuppressant), kurių pagalba po operacijos išlikimas vienus metus pakilo iki 80% (nuo 40% prieš 10 metų). Didžiausia problema, kas širdies persodinimo operacijas riboja, — nebuvimas donarų.

Anes. News, Sept. 1984

GYDYTOJŲ KORPORACIJA „FRATERNITAS LITHUANICA — PATRIA“

GYD. BRIG. GEN. V. NAGIAUS-NAGEVIČIAUS MINĖJIMAS

Gen. dr. Vladas Nagius-Nagevičius

Gyd. Korp. Fraternitas Lithuanica-Patria 1984.XI.23 d. Klivelande suruošė gyd. gen. V. Nagevičiaus minėjimą jo 30 metų mirties sukakties proga. Minėjimo talkon buvo pakviesti Klivelando ramovėnai ir birutietės.

Minėjimas buvo pradėtas Dievo Motinos šventovėj, kur kun. Kijauskas atnašavo šv. mišias už gyd. Nagio sielą.

Po mišių Lietuvių namuose vyko gyd. gen. Nagio minėjimas-akademija, kuriai vadovavo korp. F. L. pirmininkas dr. H. Brazaitis.

Pradedant akademiją, Nora Braziulienė, akompanuojant Genovaitei Karsokienei, padainavo velionies V. Nagio mėgiamą dainą — Kur bakūžė samanota . . . Susikaupimo valandėle pagerbtas V. Nagius ir mirusieji korp. broliai.

Dr. H. Brazaitis savo pagrindinėj kalboj plačiai nušvietė gyd. Nagio asmenybę, ne tik kaip Korp. F. L. kūrėją, bet ir kaip gydytoją ir sumanų karo sanitarijos viršininką. Tai buvo plačiašakis visuomenininkas ir įvairių sumanymų vykdytojas.

Po šio išsamaus pranešimo dr. Viktoras Puškorius deklamavo fraternitiečių himną, pianistui Vytautui Puškoriui akompanuojant.

Vėliau ramovėnų vardu kalbėjo Jurgis Malskis. Jis minėjo gyd. gen. Nagių kaip pirmą gydytoją —

Jo 30 metų mirties sukakties proga

savanorį-kūrėją, kariškų tradicijų puoselėtoją ir naujų užmojų sumanų vykdytoją.

Birutiečių vardu kalbėjo Janina Tallat Kelpšienė, atžymėdama gen. Nagių, kaipo DLK Birutės Draugijos įkūrėją.

Akademijos užbaigai sugiedotas Lietuvos himnas.

Dr. H. Brazaitis dėkojo solistei Norai Braziulienėi, pianistei Genovaitei Karsokienei, pianistui Vytautui Puškoriui ir visiems minėjimo dalyviams. Visi buvo pakviesti vaišėms prie kavutės.

Po minėjimo buvo aplankytas gyd. gen. kuklus kapas, kuris buvo papuoštas gėlėmis. Taip pat buvo aplankyta gyd. gen. Nagio našlė Veronika, kuri buvo DLK Birutės draugijos Klivelando skyriaus atkūrėja ir ilgametė tos Draugijos pirminkė. Deja, jau apie šešetą metų ji yra paraližiuota ir praradusi kalbą ir turinti dabar gyventi globos namuose.

Minėjimo proga jai buvo dovanotas gen. Nagio papildintas portretas, kurį ji priėmė su skausmo ir džiaugsmo ašaromis. Tai buvo kuklus prisiminimas ir pagerbimas to iškilaus Tautos vyro, kuris visą savo gyvenimą pašventė Lietuvai.

J. B.

Čikagoj 1983.IX.5 d. Korp. Fraternitas Lithuanica-Patria Visuotinis susirinkimas išrinko Korp. centrinę valdybą iš Klivelando. Iš k. į d. dr. J. Skrinska, dr. H. Brazaitis (pirmininkas) ir dr. V. Puškorius.

GYDYTOJŲ KORPORACIJA „FRATERNITAS LITHUANICA-PATRIA” MINĖJO 75 METŲ ĮKŪRIMO SUKAKTĮ

Gyd. Korp. F. L.-Patria centrinė valdyba Klivelande 1983.XI.20 d. suruošė Korp. deimantinės sukakties minėjimą.

Minėjimas buvo pradėtas pamaldomis, atnašautomis kun. Zarembos už žuvusius ir mirusius fraternitiečius.

Po pamaldų prie žuvusių už Lietuvos laisvę paminklo buvo padėtas gėlių vainikas. Atitinkamą žodį tarė atvykęs iš Baltimorės fraternitietis dr. H. Armanas.

Vėliau buvo nuvykta į Kalvarijos kapines, kur buvo aplankyti mirusių brolių V. Nagio-Nagevičiaus, J. Sukarevičiaus, A. Martaus ir A. Miliausko kapai ir jie buvo papuošti gėlėmis.

Po pietų Lietuvių namuos įvyko Korp. F. L. jubiliejinis minėjimas-akademija, kuriai vadovavo korp. pirm. dr. H. Brazaitis. Jis ir patiekė pagrindinę kalbą apie Korporacijos 75 metų nueitą kelią ir jos veiklą. Baigiant prelegentas pažymėjo, kad korporacija turėjo savo korp. kūrėjus: V. Nagevičių, V. Ingelevičių, K. Oželį, P. Sližį; garbės narius dr. J. Basanavičių, J. Šliūpą ir P.

Radzicką ir daug žymių veikėjų, kurie atliko žymius darbus tėvynei — Lietuvai.

Vyrų oktetas su sol. I. Grigaliūnaite, vadovaujamas R. Babicko, atliko minėjime meninę programą.

Dr. D. Degėsio nuotr.

Po dr. Brazaičio paskaitos buvo išklaudyta B. Railos magnetofoninė juosta apie Fraternitas Lithuanica veiklą Rusijoje, Lietuvoje ir užjūriuos. Buvo žadėta tą įkaltą juostą radio bangom perduoti į ok. Lietuvą.

Po to ėjo sveikinimai. Žodžiu sveikino VLIKO vicepirm. V. Jokubaitis, PLB vicepirm. M. Lenkauskienė.

Perskaityta sveikinimai: Lietuvos atstovo dr. S. Bačkio, JAV L. B. pirm. dr. A. Butkaus, ALTO pirm. K. Šidlausko, Gajos ir Plieno korporacijų, Čiurlionio ansamblio, Klivelando Liet. Bendr. ir fraternitiečių: V. Ingelevičiaus, A. Matuko, L. Petrausko ir V. Tauro.

Po oficialaus minėjimo vyko kokteilių valandėlė su draugiškais korp. narių ir svečių pašnekesiais.

Vakarienės metu R. Babicko oktetas su soliste Grigaliūnaite linksminė svečius savo dainomis, todėl vakarienė vyko pakilioj nuotaikoj.

(rd)

Korp. Fraternitas Lithuanica minėjimo dalis dalyvių. Pirmoje eilėje sėdi: dr. E. Lenkauskas, M. Lenkauskienė, dr. H. Armanas, T. Brazaitienė, dr. A. Kšivickienė, p. Puškorienė.

Dr. D. Degėsio nuotr.

GAJA

ATEITININKŲ MEDIKŲ KORPORACIJA

LITHUANIAN CATHOLIC PHYSICIANS' ASSOCIATION

IŠ „GAJOS“ KORP. VEIKLOS

Po entuziastingo ir gausaus pavasarinio susirinkimo, visi išsiskirstė vasarai. Numatytoji vasaros gegužinė buvo atšaukta dėl daugelio priežasčių. „Gajos“ valdyba posėdžiavo lapkričio 1 d. ir vėl paskyrė 500 dol. „Gajos“ premijai, kuri bus įteikta per at-kų kongresą. Nutarė surengti daugiau paskaitų, simpoziumų ir diskusijų medicinos etikos klausimais. Sekantis simpoziumas tema: „Medicinos etika ir ekonominė realybė“ įvyks gruodžio 16 dieną, kuriam vadovaus dr. Antanas G. Razma, Jr. Tuo pačiu metu įvyks ir metinis susirinkimas ir kalėdiniai pietūs.

Valdyba paskyrė 630 dol. socialiniams reikalams. Be kitų planų, valdyba ruošiasi pavasario „Gajos“ šventei, kurios metu bus atidarytas ir „Gajos“ kambarys Lemonte.

DR. A. LIPSKIS, uždaręs savo praktiką, buvo išvykęs į Floridą, tačiau, jo žmonai dr. Alinai susirgus, vėl grįžo į Čikagos apylinkę ir slaugo savo sunkiai sergančią žmonelę. Dr. Lipskis atsistatydino iš valdybos, jo vieton išdininko pareigoms pakviestas dr. Petras Kisielius Jr.

Dr-ai V. Tumasonis ir K. Ambrozaitis.

Dr. Vacys ir Vida Tumasoniai galutinai užbaigė praktiką ir išvyko į Key Biscayne, Florida. Atsiveikinimo pobūvyje pacientų vardu specialiai paruoštoje programoje atsiveikino rašytoja Pūkelevičiūtė, o „Gajos“ ir gydytojų vardu dr. K. Ambrozaitis.

„Gajos“ Korp. spalvos ir ženklas.

Ateina daug paklausimų dėl korp. spalvų ir ženklo. Korporacijos spalvos yra: — tamsiai raudona viršuje, balta viduryje ir geltona apačioje.

Korporacijos ženklas yra pupalaiškio (*Menyanthes trifoliata* — šeimos *Gentianaceae*) šakutė ir žaltys auksinės spalvos, tamsiai raudoname dugne.

Gajos garbės narys dr. J. Meškauskas su buv. At-kų federacijos vadu J. Laučka diskutuoja Ateities problemas

Dr. Kazys Ambrozaitis *MEDICINOS* Redakcinės Kolegijos narys, puošiantis mūsų žurnalo puslapius nuotraukomis ir rašiniais, š.m. gruodžio 2 d. Čikagos Meno Muziejaus salėje ligoninės organizuotame pokyly, dalyvaujant gydytojams, prekybininkams ir visuomenininkams iš šiaurės vakarų Indianos, buvo pagerbtas su „Distinguished Service Award“ atžymėjimu. Gerbiami asmenys yra atrenkami specialios metodistų ligoninių direktorių tarybos.

Kaip žinia, dr. Ambrozaitis dirba Gary ir Merrville metodistų ligoninėse kaip radiologas ir jau 24 m. ligoninių radiologijos skyriaus direktorius. Dr. A. buvo ligoninės gydytojų prezidentas ir yra Indianos universiteto patarėjų taryboje. Be to, dr. Ambrozaitis gerai žinomas lietuviškoje veikloje: „Gajos“ korp! pirmininkas, JAV LB tarybos prezidiumo pirmininkas, Lietuvių Fondo ir kitų organizacijų tarybų bei valdybų narys.

PLGS VEIKLA

Pasaulio Lietuvių Gydytojų Sąjunga ruošiasi suvažiavimui

Šių metų lapkričio mėnesio 17-tą dieną, Dainiaus ir Romos Degėsių rezidencijoje susitiko Ohio Lietuvių Gydytojų Draugijos, Pasaulio Lietuvių Gydytojų Sąjungos ir Ohio Lietuvių Gydytojų Draugijos žmonių Pagelbinio Vieneto valdybos bendram posėdžiui.

Pasaulio Lietuvių Gydytojų Sąjungos valdyba, susirinkus Clevelande 11.17.84. D-rai iš k.: Dainius Degėsys, Juozas Šonta ir Juozas Skrinška

Posėdis aptarti ateinančią P.L.G.S-gos suvažiavimą. Daktarų Dainiaus ir Romos Degėsių namuose: Iš kairės: A. Maurutienė, D. Puškorienė, dr.-ai V. Maurutis, D. Degėsys, J. Stankaitis, J. Šonta, Roma Degėšienė, A. Aželis, J. Skrinška ir V. Puškorius.

Posėdyje buvo svarstomos P.L.G. Sąjungos suvažiavimas, kuris įvyks 1985 metų gegužės 25-26 dienomis.

Suvažiavimo vieta - **Harley Hotel of Cleveland South, 5300 Rockside Road, Independence, Ohio 44131**. Norintieji rezervuoti kambarius, gali skambinti šiuo numeriu: 1-800-321-2324; gyvenantieji Ohio valstijoje skambina 1-800-362-2960.

Suvažiavimo programa numatyta tokia:

Gegužės 24 dieną (penktadienį) 7 val. vak. meno parodos atidarymas.

Gegužės 25 dieną (šeštadienį):

9 val. ryto registracija,
10 val. ryto iki 1 val. p.p. darbo posėdis,
1 val. p.p. iki 2 val. p.p. bendri priešpiečiai,
2 val. p.p. suvažiavimo atidarymas,
3:15 val. p.p. visuomeninė paskaita,
6 val. vak. pažinčių atnaujinimas,
7:30 val. vak. meninė programa,
8 val. vak. vakarienė ir šokiai

Gegužės 26 dieną (sekmadienį):

10 val. ryto pamaldos ir vainiko padėjimas prie paminklo
12 val. pietūs
1:30 val. p.p.-4:30 val. p.p. mokslinės paskaitos,
4:30 val. p.p. antras darbo posėdis ir suvažiavimo uždarymas,
7 val. vak. korporacijų pasitarimai ir bendra vakarienė.

Pasaulio Lietuvių Gydytojų Sąjungos valdybą sudaro:

Pirmininkas dr. J. Šonta, vicepirmininkas dr. J. Skrinška ir sekretorius-iždininkas dr. Dainius Degėsys. Mokslinei programai ruošti valdyba yra kooptavusi dr. J. Daugirdą ir dr. A. Vanagūną, gyvenančius Čikagoje.

Suvažiavimo ruošą rūpinasi Ohio Lietuvių Gydytojų Draugijos valdyba kartu su Gydytojų Žmonių Pagelbinio Vieneto valdybos namėmis, poniomis A. Maurutiene ir D. Puškoriene.

Ohio Lietuvių Draugijos valdybą sudaro: pirm. dr. J. Stankaitis, vicepirm. dr. V. Puškorius, sekretorė-dr. R. Degėšienė, išdininkas-dr. V. Maurutis ir valdybos narys-dr. A. Aželis.

Pasaulio Lietuvių Gydytojų Sąjungos suvažiavimo rengėjai nuoširdžiai kviečia visus laisvame pasaulyje gyvenančius gydytojus skaitlingai suvažiavime dalyvauti.

R.D.

1984 Ohio Lietuvių Gydytojų Draugijos gyvenime

● 1984 metus pradėjome Naujųjų Metų sutikime, suruoštame O.L.G.D. moterų pagalbinio vieneto daktaro ir ponios **J. Stankaikių** rezidencijoje. Dalyvavo gražus būrys kolegų-kolegių. Sveikinome vieni kitus ir darėm naujų metų pasiryžimus. Ar juos ištesėjom? Paaiškės kai susirinksim sutikti 85-tuosius.

● Pavasarėjant suruošėm pavasarinį susirinkimą, kuris buvo suruoštas svetinguose **Vytauto ir Aldonos Mauručių** namuose.

Vasarą daugumas praleidome individualiai laukdami metinio draugijos narių susirinkimo, kuris įvyko lapkričio mėnesio 10 dieną Clevelando Lietuvių namuose. Į susirinkimą ir pobūvį buvo kviečiami ne tik draugijos nariai, bet ir plačioji visuomenė.

Kaip ir daugelis paskutiniu laiku įvykstančių susirinkimų ir šis metinis draugijos suvažiavimas nebuvo labai skaitlingas. Oficialiai susirinkimo daliai pirmininkavo **dr. V. Puškorius**, sekretoriavo **dr. G. Matienė**. Aptarti einamieji reikalai. Vėliau rinkomės viršutinėn Lietuvių Namų salėn vakarienei, koncertui bei svarbiausiam šio susirinkimo įvykiui, tai 84-tų metų O.L.G. draugijos kultūrinės premijos įteikimui. Ši, jau 28-ji O.L.G.D-

jos kultūrinė premija buvo paskirta žurnalistui **Baliui Gaidžiūnui**.

Dr. R. Jasinevičiūtė-Degėšienė, draugijos sekretorė, perskaitė valdybos posėdžio protokolą, nusakantį kam paskirta premija. Valdybos pirmininkas **dr. J. Stankaitis** pristatė laimėtoją ir iškvietė draugijos išdininką dr. V. Maurutį įteikti čekį. **Žurnalistas Balys Gaidžiūnas** trumpu, jautriu žodžiu padėkojo už jo įvertinimą.

Sekė meninė dalis-koncertas. Išgirdome jaunas menininkes Kristiną ir Iloną Kuprevičiūtes, kurios puikiai atliko pianinui ir trompetei sukurtus veikalus Guy Ropartz „Andante ir Allegro“, Saint-Seans „Fantazija“ ir „Hora Legato“ Fernando Gonez. Menininkės buvo šiltai sutiktos klausytojų.

Kaip įprasta po koncerto sekė vakarienė, tostai, pokalbiai ir šokiai grojant Strimaičio orkestrui.

Sekantiems, t.y. 85-tiems metams OLGD-jos valdyba pasiliko ta pati. Moterų pagalbinio vieneto narės turėjo savo atskirą susirinkimą. Naujon valdybon įėjo ponios Aldona Maurutienė ir Dalia Puškorienė. Visos palinkėjom juodviem geros kloties ir ištvermės, nes jų laukia sunkus uždavinys, būtent, talkininkauti vyrams P.L.G. Sąjungos suvažiavimo ruošoje.

Ohio Lietuvių Gydytojų d-jos metinio 1984 metų suvažiavimo dalyviai

● O.L.G.D-ja narių skaičium nedaugėja. Nežiūrint, kad nemažas skaičius jaunų jėgų stoja į medicinos mokyklas, bet jas baigę kažkodėl nepasilieka Ohio valstijoje, o ir jei pasilieka, nerodo noro lankytis draugijos susirinkimuose... Ateityje, gal dalykai pasitaisys. Viliamės.

Šiuo metu mediciną studijuoja **Vida Košubaitė** (Northeastern Ohio Medical College), **Banionytė-**

Ohio Lietuvių Gydytojų draugijos ir Pasaulio Lietuvių Gydytojų Sąjungos valdybos; sėdi iš kairės: dr.-ai J. Stankaitis, R. Degėšienė, J. Šonta; stovi: V. Puškorius, J. Skrinska, D. Degėsys, A. Aželis ir V. Maurutis.

Dr. J. Stankaitis ir dr. R. Degėšienė įteikia žurnalistui Baliui Gaidžiūnui žymenį ir giliau — dr. V. Maurutis su čekiu-premija rankoje.

Medicina, Nr. 2 (64) 1984

Lalak (Western Reserve medicinos mokykloje), **Rociūnaitė** (Cincinnati College of Medicine), **S. Lenkauskaitė** taip pat Cincinnati College of Medicine.

● **Onutė Kliorytė** baigė Tolledo medicinos mokyklą ir gavo M.D. laipsnį, bet taip pat „pabėgo“ iš Ohio. Gal „nepabėgo“, bet buvo „pavogta“ **dr. J. Daugirdo** iš Čikagos. Juodviejų vestuvės buvo puikios, į kurias atsilankė kolegų ne tik iš Čikagos, bet ir iš Kanados („Best man“ buvo dr. Daugirdo geriausias draugas dr. Alanas Pavilanis).

● **Dr. Arūnas Aželis**, daktaro Antano ir Eugenijos Aželių sūnus atlieka vidaus ligų rezidenciją Connecticut valstijoje.

● **Dr. Rūta Skrinskaitė** atlieka rezidenciją Clevelande; dr. **J. Mickevičiūtė** taip pat pabėgo iš Ohio, ištekėjo ir išsikėlė į saulėtą Kaliforniją.

● **Dr. Asta Bložytė**, baigusi Cincinnati medicinos mokyklą irgi gilina studijas Pacifiko pakraščiuose, Seattle, Washington.

● **Dr. Gintaras Degėsys** taip pat pabėgęs iš Ohio šiuo metu randasi Duke Universitete, kur baigia fellowship programą radiologijoje.

● **Dr. Rimas Maurukas** randasi Bostone.

● **Dr. Vladas ir Lilė Bložės** „viena koja“ prisilaiko Floridos ir vis bando apsispręsti, kur geriau: Clevelande ar St. Petersburgė...

● Šiais metais keli Clevelando chirurgai sumanė patirti, kaip jaučiasi po operacijų pacientai... **dr. A. Čepulis** buvo „užsukęs“ į Clevelando Klinikas pasižiūrėti, kaip atrodo tulžies pūslės akmenukai, gi **dr. E. Lenkauskas** ir **dr. D. Degėsys** susipažino su kitokiais brangiakmeniais kaip pavyzdžiui inkstų...

Dr. Henrikas Brazaitis buvo rimčiau susirgęs, bet šiuo metu yra visai pasveikęs ir nenuobodžiauja, nes gyvai užsiėmęs visuomeniniais reikalais.

● **Dr. Vytoldas Gruzdis** lankėsi užsienyje, buvo užsukęs ir į Lietuvą ir parsivežė glėbį įspūdžių...

● **Dr. Juozas ir Birutė Skrinskai** laiks nuo laiko išskrenda iš Clevelando į kalnus paslidinėti ir pasidžiaugti sniegu...

● **Dr. Edmundas ir Aldona Drukteiniai** išsikėlė iš Daytono į Floridą. Apsigyveno Pam Harbor. Sakosi, kad labai patenkinti ir bent kol kas nepasiilgo Ohio šaltos žiemos. Šią vasarą jiedu abu

lankėsi Cape Code, kur jų sūnus **dr. Albertas** turi vasarvietę. Buvo susirinkusi visa Drukteinų šeima atšvęsti dr. Alberto antro daktarato (jis šiais metais baigė teisės mokslus).

Kalbant apie Cape Cod, Massachusetts — tai atrodo, kad ohajiečiams tas kampelis labai patinka. Čia kiekvieną vasarą tai ir šiemet vasarojo **dr. Vilius Bergas**. Jis didelis laivininkystės mėgėjas ir jį galima čia tik jūroje rasti bežvejojantį; čia vasaroja **dr. Antanas ir ponia Ažėliai, Janė ir Antanas Snieškos**, jų sūnus **dr. Kazys Snieška** su šeima, **dr. Danielius ir Roma Degėšiai, dr.-ai Dainius ir Roma Degėšiai** su dukrelėmis, **dr. Gintaras ir Rūta Degėšiai** su sūnum Julium. Cape Code taip pat yra gražiai įsikūręs ir clevelandiškis dantų gydytojas **dr. Mindaugas Pautienis...**

● Šiais metais išgarsėjo Clevelandas amerikiečių tarpe Lietuviškų Šokių Švente. **Dr. Antanas Butkus** labai daug įdėjo energijos, kad ji gerai pavyktų. Atrodo, kad žiūrovai nebuvo apvilti, o dr. A. Butkus liko patenkintas. Jis tarp kitko džiaugiasi tapęs seneliu. **Dr. Antano ir Vladės Butkų** dukra **Rūta** neseniai susilaukė dukrelės, taip jie tapo seneliais. **Vladė Butkienė** neseniai išleido naują novelių knygą „Molinis arkliukas“. Novelės įdomios, lengvai parašytos, malonu skaityti!

● Šokių šventės proga Clevelande lankėsi ir kolegos iš toliau. Clevelando kolizijoje matėsi **dr.-ai Vytautas ir Vanda Majauskai, Kazys ir Marytė Ambrozaičiai, P. Kisielius**.

● Clevelandą aplankė ir **dr. Kazio Bobelio šeima** iš St. Petersburgo. Dukros **Alena, Aldutė** ir sūnus **Algis** šoko tautinius šokius, gi jauniausias **Bobelių** šeimos narys, anūkelis **Julius** stebėjo

Dr. H. Armanas kalba prie paminklo Fraternitėčių 75 metų minėjime suvažiavimo proga

Posėdžio metu: dr.-ai A. Ažėlis, A. Kisielius, A. Čepulis ir V. Bergas

lydimas tėvų **Rūtos (Bobelytės)** ir daktaro **Gintaro Degėšių**. Šventėje dalyvavo ir **Bobelių** vyriausias sūnus, **Jonas Bobelis**, neseniai grįžęs iš Anglijos, kur studijuoja.

Dr. Jonas ir Dalia Maurukai jau bėga iš Ohio... Paskutiniu laiku juos būdavo galima pagauti tik lėktuve ar mašinoje pakeliui tarp Clevelando ir St. Petersburgo. Kad clevelandiečiai kolegos per daug nepyktų, **Dalia** ir **Jonas** sukviėtė visus į **Jonines**. Svečiavosi pas juos net trys **Jonai-Jonės**. Skaniai mus vaišino ir girdė, ir kvietė nepykt, bet aplankyti...

Suvažiavimo metu tariamės prieš vakarienę: iš kairės dr. N. Juškėnienė, Roma Degėšienė ir dr. Dainius Degėšys

NEW YORKAS

DR. VYTAUTO IR PONIOS VALERIJOS AVIŽONIŲ SUKAKTIS

1984 metais spalio mėn. 28 dieną jų dukters Zitės ir žento dr. Romo Šnipo pastangomis Kultūros židiny buvo suruoštas pokylis, tėvėlių 50-ties metų vedybinei sukakčiai atžymėti.

Iškilingi pietūs prasidėjo tuoj po New Yorko Lietuvių Gydytojų Draugijos susirinkimo, kuris įvyko tame pačiame pastate.

Pailgą, balta staltiese padengtą stalą, puošė stilingas tautiniais motyvais išdrožinėtas medinis kryžius ir daili rudeninių gėlių puokštė. Solenizantai džiaugsmo kupiniais veidais, baltais gvazdikais prie krūtinių, sėdėjo savo dukrelės, žento ir trijų, puikiai lietuviškai kalbančių anūkų tarpe.

Prie apvalių irgi baltai padengtų stalų, sukaktuvininkų kolegos ir bičiuliai, šventadieniškai nusiteikę, gurkšnojo šampaną.

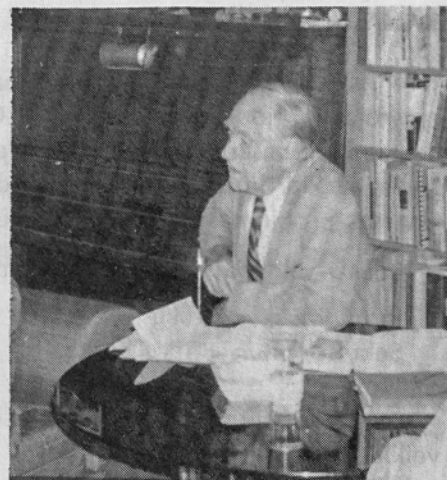
Prieš pradėdant pokylį, dr. Šnipas savo šeimos ir dalyvių vardu pasveikino sukaktuvininkus ir palinkėjo jiems dar kitą 50-ties metų vedybinę sukaktį sulaukti.

Ta proga jis perskaitė jiems atsiųstas telegramas. Viena iš New Meksikoj gyvenančio jų sūnaus ir jo šeimos. Kita, visų didžiausiam nustebimui, buvo iš Baltųjų Rūmų, iš Jungtinių Amerikos Valstybių prezidento Ronald Reagano ir jo ponios Nancy. Telegramas dalyviai palydėjo gausiomis katutėmis.

Nutilus plojimams, dr. Avižonis savo ir žmonos vardu padėjo dukrai ir žentui už jiems suruoštą siurprizą, o svečiams už dalyvavimą. Ir trumpam laikui nuskendo į praeitį... Kiek patylėjęs, prabilo: „Prisimenu lyg tai būtų šiandien, kai prieš 50 metų Kaune, Liuteronų bažnyčioj mudu sumainėme žiedus. Po vedybų apeigų vežikas nuvežė mus į Metropolio restoraną, kur mums buvo suruošta puota. Ta proga tėvelis padovanojo man auksinį parkerį. Spėkite, kas jame buvo įrašyta?“ kreipėsi jis į mus. Visi tylėjome...

„Jame buvo išgraviruotas nepaprastai reikšmingas žodis,“ tarė jis, ir po trumpos pauzės pridūrė: „Laboramus“.

Nors parkeris rašymui jau nebetinka, nes buvo sunkaus kareiviško bato suplotas, tačiau jį, kaip brangiausią suvenyrą iki šiol laikau. Jo dėka „Laboramus“ pasidarė neatskiriama mano profesinio gyvenimo dalimi“, baigė jis savo kalbą.

Dr. Vytautas
Avižonis

Pasigirdo gausūs rankų plojimai. Ilgiausių, laimingiausių ir sveikiausių metų dainos garsai.

Nutilus paskutiniams dainos aidams, solenizantai pjaustė didžiulį raguolį ir vaišino svečius.

Po kavutės, pakilioje nuotaikoje visi nenoromis skirstėmės į namus.

Eidama rudens auksiniais lapais nuklotais takais, galvojau: „Tikroji meilė niekuomet nesikeičia nei praėjus metams, nei nustojus grožio“.

Dr. K. Paprockaitė-Šimaitienė

New York'o Lietuvių Gydytojų Draugijos suvažiavimas įvyko Kultūros Židinyje, Brooklyne spalio 28 dieną. Paprastai N. Yorko draugijai priklauso viso rytinio Amerikos pakraščio lietuviai gydytojai, kadangi kitose vietovėse nebedaug lietuviškų susibūrimų išlikę. New Yorko Dr.-jai pirmininkauja dr. Vytautas Avižonis. Pirmininkas suvažiavimą atidarė, sudarė prezidiumą iš d-rų K. Paprockaitės-Šimaitienės, R. Šnipo, L. Giedraitienės ir B. Jankausio. Paskaitą skaitė R. Šnipas. Valdyba padarė savo veiklos pranešimą, su susirinkusiais aptarta ateities veikla ir išrinkta nauja valdyba.

Valdyba pasiskirstė pareigomis sekančiai: **V. Avižonis** — pirmininkas, **R. Šnipas** — vicepirm., **K. Paprockaitė-Šimaitienė** — sekretorė, **L. Giedraitienė** — išdininkė, **B. Jankauskas** — narys.

Revizijos komisiją sudarys d-rės A. Geldnerienė ir M. Žemaitienė.

Suvažiavimo oficialiai programai pasibaigus, dalyviai buvo pakviesti vaišėti į kitas patalpas. Ta proga buvo pagerbti dr. V. Avižonio šeima, jų 50 metų vedybinio gyvenimo sukaktis.

KANADA

• 1984 m. rugsėjo 29 dieną Kanados lietuviai gydytojai turėjo gausų pikniką dr. Onos ir Jono Gustainių vasarnamy „Sargėnuose“. Vieni grybavo, kiti kūrė „barbeques“, dalis sprendė einamas problemas ir ramino troškulį . . .

KLMD valdyba galutinai susiformavo:

Pirmininkas — Mikas Valadka

Sekretorius — Rimas Karka

Iždininkas — Antanas Kiškis.

„Valdžia“ jauna ir energinga. Visi įsitikinę, kad veikla pagyvės.

Idėjos draugai — dr-ai A. Pacevičius ir J. Sungaila.

Kanados L. Medikų Valdyba — dr-ai Mikas Valadka, Antanas Kiškis ir Rimas Karka bando įkurti ugnį . . .

Trys senos pažįstamos — dr. M. Arštikaitytė, dr. Matulionienė ir p. A. Sungailienė.

Kanados lietuvių gydytojų susirinkimas-piknikas dr. Onos ir Jono Gustainių vasarvietėj „Sargėnai“ 1984 m. rugsėjo 29 d.

Dr. Anselmas Gailius su šeimininke dr. Ona Gustainiene.

KRONIKA

Dr. M. Uleckienė iš Toronto skaitė paskaitą Sibirinių trėmimų minėjime, kuris įvyko birželio 17 d. Rochesteryje, N.Y. Ji papasakojo, kas yra daroma Kanadoje, siekiant palengvinti mūsų kalinių kančias, ir nurodė būdus, kuriais Rochesterio lietuviai galėtų prisidėti prie šios veiklos.

Dr. Kazys Ambrozaitis, gyv. Dune Acres, Chesterton, Ind., L. Bendruomenės tarybos pirmininkas, VII Lietuvių tautinių šokių šventėje Clevelande birželio 30 d. prie laisvės paminklo, dažnai vadinamo Rūpintojėlio paminklu, atidarymo kalboje sakė, kad ši didinga šventė yra lietuviškų tradicijų ir kultūros reprezentacija, dėkojo visiems — šokėjoms ir šokėjams, jų vadovams ir šventės rengėjams ir prisiminė mirusius už Lietuvos laisvę.

Dr. Juozas Stankaitis, gyv. Rochester, N.Y., išrinktas Lietuvių katalikų susivienijimo medicinos direktorium.

Dr. Kazimiero Pautienio žmona Ona mirė birželio 29 d. Floridoje ir palaidota Pompano Beach, Fl.

Dr. Rūta Graudytė ir dr. Raimundas Andries gegužės 5 d. susituokė Šv. Domininko bažnyčioje Washington, D.C. Abu medicinos gydytojai. Dr. Rūta specializavosi vidaus ligose ir reumatologijoje, o dr. Raimundas — anesteziologijoje. Nutarė gyventi ir dirbti Pensylvanijoje.

Dr. Rūta (Graudytė) ir dr. Raimundas Andriai

Medicina, Nr. 2 (64) 1984

A.a. Vladas Prunskis, M.D. mirė prieš 25 metus (1959.VIII.20) Chicagoje ir palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse. Medicinos mokslus studijavo ir baigė VD universitete Kaune. Į JAV atvyko 1949 m. Gyveno ir dirbo Chicagoje. Po ilgos ir sunkios inkstų vėžio ligos mirė sulaukęs 47 metus. 1984 m.

Dr. Vladas Prunskis

rūgpiūčio 12 d. Chicagoje a.a. Vlado žmona dr. Albina suruošė mirties 25 metų minėjimą, kuriame dalyvavo šeimos nariai, broliai, seserys, artimieji ir draugai.

Dr. Aldona Valiūnas, gyv. Palos Heights, Ill., išrinkta Chicago Medical Society Calumet branch sekretore/iždininke.

Dr. Jonas Gurk (Gurkevičius), gyv. Chicagoje, išrinktas Chicago Medical Society Southwest branch sekretorium.

Toronto (Kanadoje) Lietuvių medikų draugija visuotinam susirinkime išrinko valdybą: **dr. Mikas Valadka** — pirmininkas, **dr. Rimantas Karka** — sekretorius ir **dr. Antanas Kiškis** — iždininkas.

Dr. Jonas Valantiejus, gyv. New Buffalo, Mich., Union Pier Lietuvių draugijos garbės narys, spalio 19 d. buvo pagerbtas už ilgametę apskrities gydytojo tarnybą ir profesinį pasišventimą. Paringimą ruošė Union Pier ir apylinkės — Harbour County policijos, ugniagesių ir pirmosios pagalbos vadovybės pareigūnai.

Dr. Jonas Jusionis, Los Angeles, Cal., sunkiai sirgo, buvo paraližuotas, dabar palengva sveiksta.

Dr. Jonas Juozevičius su žmona Daina išvyko į Albany, N.Y., kur dr. Juozevičius dirbs ligoninėje ir ruošis specialybei — reumatologijai.

Dr. Henrikas Brazaitis sunkiai sirgo ir gydėsi Clevelando klinikose. Pasitraukė į pensiją ir savo kabinetą perleido dr. Danieliui Degesiui.

Dr. Jonas Kregždė, vidaus ir širdies ligų specialistas, skaitė paskaitą apie širdies kraujotaką ir aterosklerozę ir jos išvengimą. Paskaitą ruošė lapkričio 18 d. Kalifornijos gydytojų draugija ir Lietuvių bendruomenės socialinis skyrius Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos salėje.

Dr. Yolanda Mickevičiūtė iš Clevelando susituokė su chemiku Viktoru Ruokiu 1984 m. rugsėjo 8 d.

Dr. Yolanda Mickevičiūtė-Ruokis, Long Beach, Kalifornija

Dr. Linas Sidrys, gyv. Chicagos priemiestyje, dalyvavo Baltiečių jaunimo kongrese ir rugpjūčio 18 d. skaitė paskaitą apie baltiečių prieauglio problemą. Kongresas buvo latvių stovyklavietėje „Saulainė“, Barrie, Ont., Kanadoje rugpjūčio 16-19 dienomis.

Dr. Ona ir Adolfas Baliūnai, gyv. Floridoje, šią vasarą važinėjo po Skandinavijos kraštus. Buvo atvažiavę ir į Chicagoją.

Dr. Antanas Razma, gyv. Joliet, Ill., Lietuvių fondo valdybos pirmininkas, rugsėjo 9 d. skaitė paskaitą L. Bendruomenės Hot Springs apylinkės suruoštame Tautos šventės minėjime Hot Springs, Ark.

Dr. Vacys Tumasonis išėjo į pensiją ir uždarė savo kabinetą Chicagoje. Spalio 17 d. Holy Cross ligoninės gydytojų štabo surengtoje metinėje vakarieneje dr. V. Tumasonis buvo pagerbtas už ilgus darbo metus ligonių gerovei. Taip pat buvo pagerbti ir kiti gydytojai, išėję į pensiją.

Atsisveikinimas su dr. V. Tumasoniu, iš k. s. Baras, V. Tumasonis, M. Ambrozaitienė, G. Grinis, A. Razma, V. Tumasonienė, Vienužiai ir A. Grinienė.

Foto K. Ambrozaitis

Dr. Alina ir dr. Antanas Lipskiai išsikėlė iš La Grange Park, Ill. ir apsigyveno St. Charles, Ill. Dr. Alina sunkiai serga.

Chicagos Lietuvių dantų gydytojų draugijos narių piknikas buvo pas kolegę **Valentiną Zubienę**, Westchester, Ill.

Dr. Jonas Daugirdas, gyv. Broadview, Ill., sutiko būti medicinos sekcijos vadovu Mokslo ir kūrybos simpoziume, kuris įvyks 1985 m. Padėkos Memorial dienos savaitgalyje.

Gydytojai J. Kižys, A. G. Razma, L. Sidrys ir E. Vižinas nemokamai tikrina sveikatą nepasiturintiems lietuviams Lietuvių Bendruomenės Socialinių reikalų tarybos išnuomotoje patalpoje Chicagoje.

Dr. Antanas Matukas, gyv. Putname, sulaukė 90 metų amžiaus. Dvi jo dukros ir sūnūs su šeimomis, atvykę iš Kanados ir Kalifornijos, suruošė kuklų pagerbimą.

Dr. Aldona Valis, gyv. Floridoje, gavo kvietimą dalyvauti respublikonų partijos suvažiavime rugpjūčio 20-23 d. Dallas, Texas.

Mindaugas Griauzdė yra šv. Kryžiaus ligoninės specialaus greitosios pagalbos skyriaus direktoriaus asistentas. Anksčiau dirbo Cook County ligoninėje, chirurgijoje. Dr. Griauzdė be medicinos ir farmakologijos daktaras.

Dr. Dargužas, vet. gydytojas ir jo žmona, gyv. Thun netoli Bern, Šveicarijoje, pernai padovanojo Vilniaus universitetui didelį ir vertingą senovės lietuviškų dokumentų rinkinį.

Dr. Arūnas Laukaitis, gyv. Augsburgėje, Vokietijoje, prieš dvejus metus pradėjo rūpintis atnaujinti Augsburgio lietuvių kryžių, kuris buvo pastatytas 1945 metais. Jo rūpesčiu ir bendradarbių talka buvo surinkta reikalinga pinigų suma (beveik 20000 markių suaukojo vokiečiai), ir lietuviškas kryžius buvo atnaujintas. Europos lietuvių studijų savaitės proga atnaujintas kryžius buvo pašventintas.

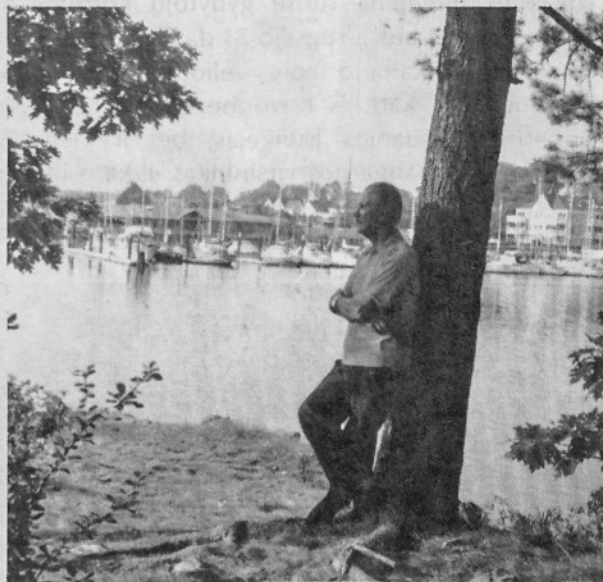

Inž. E. Mordel, dr.-ai F. Kaunas or Ona Mordelienė

• Šių metų spalio mėnesį dr. F. Kaunas su amerikiečių medikų teniso žaidėjų (AMTA) grupe buvo nuvykęs į Izraelį, kur turėjo progos susitikti su kolegomis emigrantais iš Lietuvos: dr. H. Tokeris, jau pensijon išėjęs internistas, kilęs iš Radviliškio ir jo žmona odontologė; taip pat susitiko su dr. Ona Mordelienė, vidaus ligų konsultante ir jos vyru inžinierium Emanuelium, imigravusius iš Veisėjų, Alytaus.

Tel Aviv'e yra įstaiga, kurioje atvykę iš Lietuvos imigrantai registruojami (Hitachdut olei Lita, 1 Hamelech David, So. Tel Aviv, Telef. 03-264 812.

Dr. Vytautas ir Vanda Majauskai ilgai gyveno ir dirbo Detroite, Mich. Nesenai persikėlė gyventi į Ormond Beach, FL. Abu aktyvūs lietuviškoje veikloje.

Dr. Majauskas jau Floridoje. Foto K. Ambrozaitis

Dr. E. Vižinas skaitė paskaitą apie žmogaus senėjimą lapkričio 9 d. Jaunimo centre, Chicagoje. Vakaronę su dr. Vižino, vidaus ligų specialisto, paskaita ruošė Marquette Parko LB apylinkės valdyba.

Dr. Jonas Meškauskas, dr. Juozo Meškausko, gyv. Chicagoje, sūnus, buvo paskaitininkas Mokytojų studijų savaitėje, kuri buvo liepos 29 — rugpj. 5 d. Dainavoje, Mancehster, MI.

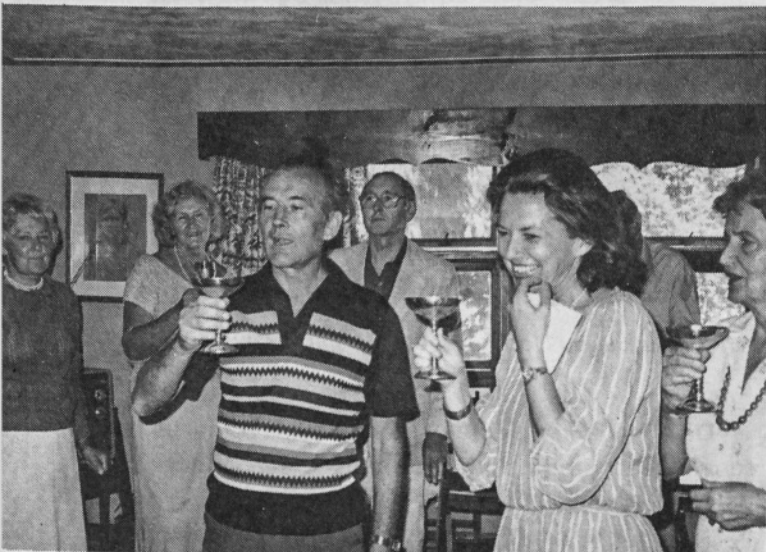
Dr. Kęstutis Aglinskas, pasikvietęs **dr. Algį Paulių** ir kitus, dalyvavo garsioje Mackinac regatoje (333 mylios), kuri prasidėjo liepos 21 d. Jo burlaivio „Audra“ klasėje buvo 28 laivai. Nors oras buvo audringas, bet burlaivis „Audra“ saugiai ir sėkmingai pasiekė baigmės liniją, atplaukdama 12-tąja savo klasėje.

Dr. Vytenis Grybauskas, akių, nosies ir gerklės ligų specialistas, pradėjo dirbti Augustana ligoninėje ir Sveikatos centre, Lincoln Park, Ill.

Dr. V. Kvedaras, gyv. Hamilton, buvo XXIX-ųjų Kanados lietuvių dienų Hamiltone rengėjų komiteto narys. Komiteto nariai daug dirbo, kol paruošė įvairius renginius. Lietuvių dienos įvyko spalio 5-7 dienomis.

Dr. Vytautas Urba, Munster, Ind., buvo Our Lady of Mercy ligoninės gydytojų išrinktas psichiatrinio skyriaus vedėju.

Dr. gen. Vlado Nagevičiaus 30 metų mirimo sukakties minėjimą ruošė gydytojų korporacija Fraternitas Lituania rugsėjo 23 d. Clevelande. Dr. H. Brazaitis kalbėjo apie velionio nuopelnus, primindamas, kad jis buvo ne tik korporacijos Fraternitas Lituania įsteigėjas, bet ir Lietuvos kariuomenės sanitarijos viršininkas ir karo invalidų globėjas.

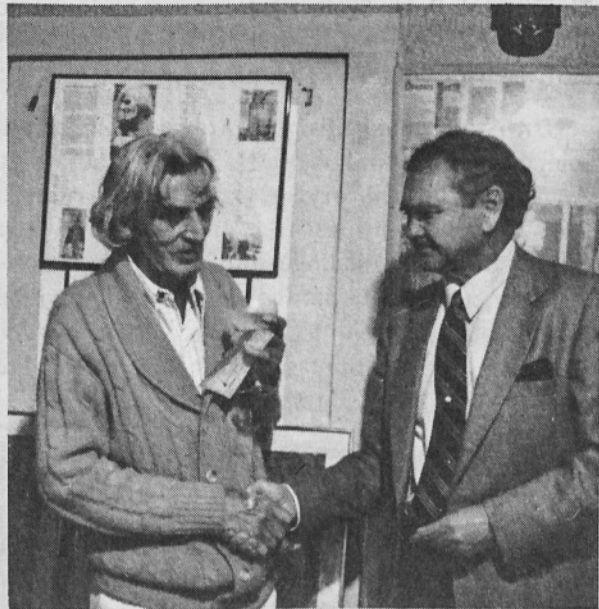

Joninės pas Maurukus. Į sveikatą!!! iš kairės I. Stankaitienė, E. Aželienė, šeimininkas dr. Jonas Maurukas, užpakalyje dr. A. Aželis, Milda Lenkauskienė ir Dalia Maurukienė.

Dr.-ai H. ir Tokeriai, F. Kaunas ir Gottesman, teniso centrų pradininkas Izraelyje

Dr. Linas Sidrys buvo komentatorius paskaitos „Lietuviško autentiškumo ieškojimas“, kurią skaitė prof. dr. Liucija Baškauskaitė, antropologė, Ateities akademiniame savaitgalyje spalio 27 d. Jaunimo centre, Chicagoje.

Dr. G. Balukas Lietuvių Fondo, Dailiojo Meno Instituto pirmininkas įteikia čekį dailininkui V. Petravičiui už įsigytus kūrinus.

Vet. dr. Alfonsas Stankaitis, gyvenęs Wetherfield (prie Hartfordo), Naujosios Anglijos valstijų Sveikatos tarnybos vyriausias viršininkas, š.m. birželio 12 d. Vašingtone Žemės ūkio depart. už pažymėtinai atliktus darbus buvo apdovanotas „Superior Service“ žymeniu. Jis buvo vasario mėn. sunkiai susirgęs, dar ir dabar yra daktarų priežiūroje, bet jau vėl reiškiasi visuomeninėje veikloje: buvo ateitininkų vasaros stovyklos Kennebunkporte (pas tėvus pranciškonus) komendantu, dalyvavo Alkos direktoriato, kurio pirmininku jis yra, Liet. Katal. Mokslų akademijos židinio, kurio vald. narys jis yra, posėdžiuose ir kit. Tik jis dabar turi daug rūpesčių, nes pagal daktarų įsakymus prarado daug svorio ir jam reikia įsigyti naujus rūbus ar sumažinti senuosius.

Sveikiname daktarą, grįžtantį į lietuviškus darbus.

J. Kr.

Šių metų Nobelio medicinos premiją gavo trys imunologijos specialistai: **Niels Jerne** iš Danijos, **Georges Koehler** iš Vakarų Vokietijos ir **Cesar Milstein** iš Anglijos.

GYDYTOJAI ALKOS VADOVYBĖJE

Amerikos Lietuvių Kultūros Archyvo — Alkos Putname direktoriате jau keliolika metų iš 12 narių yra dar trys gydytojai (ketvirtasis — dr. J. Bachulus neseniai mirė): dr. A. Matukas, dr. vet. A. Stankaitis ir dr. J. Kriaučiūnas. Rugsėjo 8 d. Alkoje vyko pasitarimas, dalyvaujant ir Liet. Katal. Mokslo Akademijos pirm. prof. kun. A. Liuimai. Svarbiausias nutarimas įsteigti Alkos išlaikymo fondą. Dr. Kriaučiūnas ir kun. R. Krasauskas, tvarkydami Alkos kultūrinę vertybę, dažną dieną Alkoje praleidžia po kelias valandas. Alkoje dažnai savo mokslo darbams ieško medžiagos ir jos randa lietuviai mokslo ir rašto žmonės; keli pavyzdžiai: prof. V. Kavolis, rašytojas K. Alminas, prof. A. Liuima ir kit.

J. Kr.

Dr. Juozas Kriaučiūnas, Alkos direktoriato narys, Alkos archyve-muziejuje prie jo pastangomis šiek tiek sutvarkytų eksponatų.

● **Dr. Dalia Bložytė**, dr. Vlado ir Lilės Bolžių dukra, šiuo metu yra mūsų televizijos žvaigždė. Ji yra Clevelando TV 5 kanalo staff veterinarė. Ją galima matyti kas savaitę penktadieniais televizijos programoje aiškinant bei atsakinėjant į paklausimus apie gyvulių sveikatingumą.

Medicina, Nr. 2 (64) 1984

Elenutė (Bradūnaitė) ir dr. Audrius Aglinskai dar vestuvinėje aprangoje.

Elenutė (Bradūnaitė) ir dr. Audrius Aglinskai š.m. sukūrė šeimą. Š.m. rugsėjo 29 d. Dominikonų vienuolyno koplyčioje, Washington'e, D.C. juos sutuokė kun. Tomas Žiūraitis, OP. Vestuvių vaišės vyko Four Seasons viešbučio patalpose, dalyvaujant Bradūnų ir Aglinskių šeimoms ir Audriaus krikšto tėvui dr. J. Kazickui su ponija.

Elenutė, baigusi aukštuosius mokslus, 8 metus dirbo American Folk Life centre Washington'e. Audrius, atlikęs karinę prievolę atominiuose povandeniniuose laivuose, jau daugiau 10 metų dirba gydytoju Havajuose, kur jie ir mano apsigyventi.

oo

Merrillville metodistų ligoninei priklauso keletas lietuvių gydytojų, k. a. K. Ambrozaitis; A. Šležas — abu rentgenologai, Birutė Pumputienė — šeimos praktikos specialistė, ir Š. Tauras — burnos chirurgas.

* * *

1982 metais JAV 17,607 gydytojams buvo išduoti pirminiai medicinos praktikos teisių pažymėjimai; iš jų 4,196 (23.8%) buvo užsieny baigę medicinos mokslus. Norint gauti informacijas apie tokias statistikas ir „Licensure Requirements“ galima gauti veltui parašant AMA Order Dept. NB-001, P.O. Box 10946, Chicago, Ill. 60610.

Amer. Med. News, July 20, 1984

MOKSLO PAKOPOMIS

Thomas N. Balaskas, M.D., mediciną studijavo Chicago medicinos mokykloje (The Chicago Medical School), kurią baigė ir 1984 m. gavo medicinos daktaro laipsnį.

Beatričė Batvinis, M.D. gimė 1959 m. Švedijoje, kur augo ir mokėsi. Mediciną studijavo ir baigė 1984 m. Muencheno universitete, Vokietijoje. Studijų metu praktiką atliko Amerikoje ir Pietų Afrikoje.

Dr. Beatričė Batvinis

Dana M. Brazdžiūnas, M.D. mediciną studijavo Chicagos universiteto Pritzker medicinos mokykloje, kurią baigė ir 1984 m. gavo medicinos daktaro laipsnį.

Deborah M. Budris, M.D., mediciną studijavo Chicagos medicinos mokykloje, baigė ir 1984 m. gavo medicinos daktaro laipsnį.

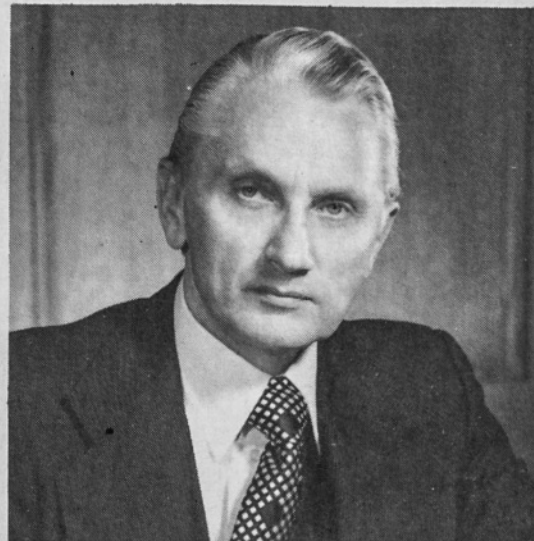
Marija Čelnerytė ir Regina Čelnerytė, seserys gyvenančios Švedijoje. Viena baigė medicinos mokslus, o kita baigė odontologijos mokslus.

Dorothea L. Degutis, M.D., studijavo medicinos mokslus Illinois universiteto medicinos mokykloje, baigė ir 1984 m. vasarą gavo medicinos daktaro laipsnį.

PROF. DR. EUGENIJUS GEDGAUDAS

1984 m. balandžio mėn. Amerikos Rentgenologijos Sąjunga (American Roentgen Ray Society) išrinko dr. E. Gedgaudą Sąjungos pirmininku. Sąjungos vadovavimą perims ateinančių metų balandžio mėnesį, Bostone. ARRS yra seniausia pasaulyje rentgenologų profesinė organizacija, įsteigta 1900 metais.

Dr. Gedgaudas jau 15 metų vadovauja Rentgenologijos katedrai Minnesotos Universiteto Medicinos mokykloje ir klinikose. Savo departamente turi 48 gydytojus, 34 gyd. — rezidentus ir apie 50 kito personalo.

Dr. Eugenijus Gedgaudas

Dr. G. praeitais metais dirbo kaip vizituojantis profesorius Londono Universitete, Anglijoje. Prieš 5 mėn. iš jų gavo garbės laipsnį: Fellow of the Royal College of Physicians. Prieš keletą metų jį pagerbė Karališkoji Kanados Rentgenologų Kolegija ir Amerikos Rentgenologų Kolegija. Dr. G. yra vyriausias autorius „Cardiovascular Radiology“ knygos (Saunders Publish. Co., Philadelphia), kuri išeis iš spaudos dar šiais metais. Dr. G. dabar daug laiko skiria branduolinei magnetinei rezonacijai, kuri turi dideles ateičiai diagnostines galimybes.

Viktorija D. Lauciūtė, OM.D., Dalios ir inž. Antano Laucių duktė, gimė Chicagoje, augo ir mokėsi Naperville, Ill. Persikėlus šeimai į Texas,

Dr. Viktorija Lauciūtė

studijavo chemiją El Paso universitete ir gavo bakalauro laipsnį. Po to dvejus metus dėstė chemiją Arizona State universitete ir ten ruošėsi magistro laipsniui iš chemijos. Osteopatinę mediciną studijavo Osteopathic medicinos mokykloje Fort Worth, Texas, kurią baigė ir 1984 m. gegužės 19 d. gavo daktaro laipsnį. Studijuodama buvo aktyvi skautų, moterų ir studentų organizacijose. Dabar atlieka praktiką Osteopathic Medical Center Fort Worth, Texas.

Petras V. Kisielius, M.D. atlikęs 2-ųjų metų chirurgijos rezidenciją **Georgetown** ligoninėje Washington'e, D.C. š.m. birželio mėnesį grįžo į Čikagą, kur tęsia urologijos rezidentūrą. Baigęs planuoja praktikai likti Čikagoje.

Dr. Petras V. aktyvus visuomenės veikloje, žinomas lietuviškų vestuvinių papročių.

Ona Kliorytė, M.D., dr. Jadvygos ir Petro Kliorių duktė, augo ir mokėsi Euclid, Ohio.

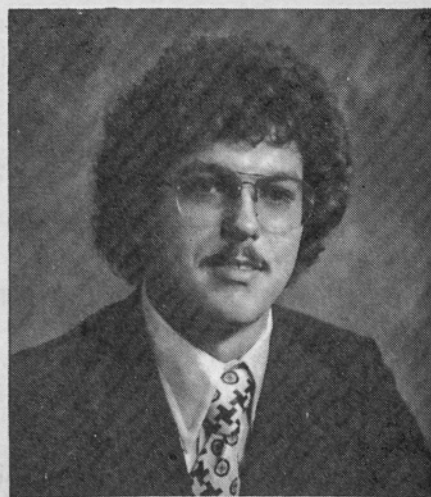
Dr. Ona Kliorytė-Daugirdienė įsigijo bendrųjų mokslų Bakalauro (BS) laipsnį 1974 m. iš biologijos Cleveland State universitete ir (BSN) Bakalauro mokslo laipsnį ligonių slaugyme 1976 m. Case Western Reserv ir (MD) medicinos daktaro laipsnį 1984 m. Medical College of Ohio, Toledo, O. Internship ir rezidentūrą Pediatrikoje University of Chicago, Čikagoje 1984 m.

Dr. Daugirdienė ilgametė „Grandinėlės“ taut. šokių šokėja, „Nerijos“ choro narė Klevelande. Ateitininkė, stovyklų vadovė Neringoje ir Dainavoje. Klevelando liet. radijo programos bendradarbė. Kandidatė „Gajos“ korp!

Jonas A. Kudirka, M.D.

Jonas A. Kudirka, M.D., Irenos ir dr. Algirdo Kudirkų jauniausias sūnus gimė 1956 m. Lincoln, Ill. Baigęs Mason City, Ill. aukštesniąją mokyklą įstojo į St. Louis universitetą, Mo., ir 1978 m. gavo bakalauro laipsnį iš biologijos. Medicinos mokslus studijavo The Chicago Medical mokykloje ir birželio 15 d. 1984 m. gavo medicinos daktaro laipsnį. Pasirinko pirmos pagalbos medicinos specialybę (Emergency Medicine) kuriai jau pradėjo ruoštis Los Angeles County ligoninėje, Los Angeles, Ca. Gimnazijoje ir universitete lošė krepšinį ir buvo „most valuable player“ vidurio Illinois. Mėgsta skaityti ir keliauti. Su broliais stovyklavo kelias vasaras Dainavoje.

Antanas L. Kudirka, M.D.

Antanas L. Kudirka, M.D., Irenos ir dr. Algirdo Kudirkų sūnus gimė 1955 m. Fort George G. Wade, Md. Baigė Mason City, Ill. aukštesniąją

mokyklą 1973 m. Biologijos studijas baigė Loyolos universitete Chicagoje, 1977 m. Buvo aktyvus narys Beta Beta Beta Biological Society. Medicinos mokslus studijavo Autonoma Guadalajara universitete ir 1982 m. gavo medicinos daktaro laipsnį. Jau trečius metus tęsia rentgenologijos rezidenciją St. Joseph Mercy ligoninėj, Pontiac, Mi. Mėgsta sportą, muziką ir keliauti.

Audrius J. Kudirka, M.D.

Audrius J. Kudirka, M.D., Irenos ir dr. Algirdo Kudirkų vyriausias sūnus gimė Dixon, Ill. 1952 m. Baigė Mason City, Ill. aukštesniąją mokyklą, studijavo biologiją Illinois universitete ir 1974 m. gavo bakalauro laipsnį. Medicinos mokslus studijavo Medical College of Wisconsin, Milwaukee, Wi., kurią baigė 1980 m. gaudamas medicinos daktaro laipsnį. Užbaigė oftalmologijos rezidenciją Erlangen Medical Center, Chattanooga, Tn. 1984 m. ir pradėjo dirbti privačioj praktikoje akių ligų srityj, Tuscaloosa, Alabamoje.

Gimnazijoje ir universitete buvo labai aktyvus sporte — ypatingai krepšinyje, 4 vasaras stovyklavo Dainavoj ir vieną vasarą keliavo su kuprine per Europą.

Ramunė Macijauskaitė, D.D.S. augo ir mokėsi Chicagoje. Baigusi Maria aukšt. mokyklą, 1975 m. įstojo į Loyolos universitetą ir po 3 metų gavo bakalauro laipsnį iš biologijos. Studijuodama priklausė Tri Beta biologų garbės draugijai, lietuvių klubui, jūrų skautėms ir tautinių šokių grupei Grandis. 1979 m. pradėjo studijuoti odontologiją Illinois universitete. Studijas baigė ir 1983 m. gavo odontologijos daktaro laipsnį. Išlaikė

laikė 2-juis metus M.V.-ne's lietuviška
Ramunė Macijauskaitė D.D.S. valstybinius egzaminus ir dirba savo kabinete *zi d'ne'is* Chicagos priemiestyje, 9356 S. Roberts Rd., Hickory Hills, Ill. Yra baigusi Kristijono Donelaičio mokyklą ir Pedagoginį lituanistikos institutą. Dalyvauja lietuviškoje jaunimo veikloje. Priklauso ateitininkų medikų korporacijai Gaja.

Ramona I. Petrutis, M.D. mediciną studijavo Loyola universiteto Stritch medicinos mokykloje, baigė ir 1984 m. gavo medicinos daktaro laipsnį.

Irena Tarvydas, M.D.

Dr. Irena Tarvydas, gimusi Toronte, Ont., gyvenusi Inuvik, N.W.T. 7 metus ir augusi Calgary, Alberta, kur ir dabar tėvai tebegyvena. Bachelor of Sciences Viktorijos Universitete, B.C., kurį baigė su atžymėjimais, 1979 m. Medicinos

mokslus studijavo Calgary, ALT, kuriuos baigė 1983 metais.

Privalomą ligoninės stažą atlieka Woman's College ligoninė, Toronte, Ont. 1984 m.

Planuoja antrus metus dirbti Family Practice rezidentūroj ir įsigyti C.C.F.P. diplomą 1985 m. Tikisi Šeimos medicinos praktika verstis Toronte. Sveikinam!

Gregory J. Vitas, M.D. mediciną studijavo Čikagos medicinos mokykloje, kurią baigė ir 1984 m. gavo medicinos daktaro laipsnį.

* * *

GYDYTOJAI SKAIČIAIS JAV-bėse

1983 METAIS

1983 metais JAV-ėse, pagal AMA registraciją, buvo 519,403 gydytojai; 17,455 daugiau negu 1982 metais. Iš jų 423,310 dirbo praktikuojančio gydytojo profesijoje. Moterų gydytojų buvo 69,421, jų skaičius per metus paaugo 11,5%. Būdinga, kad nuo 1980 metų visų gydytojų skaičius pakilo 11,1%, tuo tarpu moterų gydytojų pakilo 27,9%.

Baigusių užsienio medicinos mokyklas (užsieniečių ir Amerikos piliečių) padaugėjo 3,6% — 1983 metais buvo 111,161 gydytojai. 1983 m. 100,000 gyventojų tenka 212 gydytojai, kada 1975 metais buvo tik 169. Arba vienas gydytojas 472 gyventojams.

Nemaža gydytojų dirba nesiversdami medicinos praktika, k.a. dirba administracinį, tyrimų darbą, profesoriauja ar panašiai — tokių 1983 m. buvo 44,286, — 8,7% daugiau negu 1982 m. Įdomus pasiskirstymas specialybėmis: vidaus ligose 82,624, bendrojo chirurgijoje — 36,446, šeimos l. praktikoje — 35,977, vaikų ligose — 32,797, psichiatrijoje — 30,803, akušerijoje-ginekologijoje — 29,332, bendrojo praktikoje — 28,594, anesteziologijoje — 19,450, ortopedinėje chirurgijoje — 15,911, patologijoje — 14,892.

Norinčiųjų studijuoti mediciną (aplikantų) skaičius pastaraisiais metais mažėja. Moterų, studijuojančių mediciną, kasmet didėja; 1983 m. siekė beveik 30%. Bendrai, pirmuosius metus studijuojančių 1983 metais buvo 17,230.

American Med. News, Oct. 19, 1984

* * *

Baigusieji medicinos mokslus lietuviai
Čikagos universitetuose 1984 metais:

University of Ill. Coll. of Medicine
Degutis, Dorothea Lynn (?)
Valaitis, Daiva K.

Chicago Coll. of Osteopathic Medicine
Jaselskis, Catherine A.

Pritzker School of medicine, University of Chicago
Brazdžiūnas, Dana M.

University of Health Sciences/Chicago Med. School

Budris, Deborah M.

Kudirka, John A.

Vitas, Gregory J. (?)

Loyola University

Lapkus, Domas

Petrutis, Ramona Irene

Rush Medical College

?

Northwestern University Med. School
Garūnas, Dalia M.

„BAGOČIŲ” LIGOS

Pagal Pasaulio Sveikatos Organizaciją turtingųjų kraštų gyventojai dažniausiai miršta nuo kraujodindų, širdies ligų — 48% ir vėžio — 19%. Tuo tarpu neturtingųjų, trečiojo pasaulio, gyventojai nuo kvėpavimo ligų — 21% ir infekcinių bei parazitinių ligų — 18%, tuo tarpu kraujodindų, širdies ir vėžio ligos sudaro tik 22% mirčių.

Bendrai, 1983 metų Pasaulio Sveikatos Organizacijos (WHO) duomenys rodo, kad 25% visų mirčių priežastimi yra kraujodindų ir širdies ligos. Besivystančiuose kraštuose 18% mirčių sudaro kvėpavimo takų susirgimai, kaip plaučių uždegimai, bronchitai, gripai ir tuberkuliozė.

Industrijoje, turtingose, šalyse didesnis mirtingumas pas vyresnio amžiaus žmones, tuo tarpu neturtinguose kraštuose aukščiausias mirtingumas kūdikių ir vaikų amžiuje: 40% visų mirčių atsitinka žemiau 15-kos metų amžiaus, tuo tarpu industrijoje valstybėse to amžiaus grupėje mirtingumas tik 4%.

Amer. Med. News, Sept. 14, 1984

MŪSŲ MIRUSIEJI

Jonas Bachulus (Bačiulis), M.D., sulaukęs 85 metų, mirė 1984 m. birželio 3 d. Brunswick, Maine. Velionis gimė New Britain, Connecticut, lietuvių ateivių iš Dzūkijos šeimoje. Mokėsi Bowdoin kolegijoje. Mediciną studijavo Vermont universitete ir 1924 m. gavo medicinos daktaro laipsnį. Dirbo gydytoju-chirurgu JAV karo laivyne. 1955 m. išėjo į pensiją. Dirbdamas Pentagone, vienerius metus vadovavo Washingtono lietuvių draugijai. Savo motinos atminimui įsteigė nuolatinę stipendiją lietuvių kilmės jaunuoliams, studijuojantiems Bowdoin kolegijoje.

Dr. Jonas Bačiulis (Bachus)

Aurelija Bartkutė, M.D., sulaukusi 87 metų, mirė 1984 m. birželio 28 d. Los Angeles ir palaidota šv. Kryžiaus kapinėse.

Bronius A. Beinoris, M.D., po ilgos ir sunkios ligos ir sunkių galvos operacijų, mirė savo namuose 1984 m. gegužės 18 d. ir palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse Chicagoje. Velionis gimė 1920 m. gruodžio 11 d. Varsėdžiuose prie Eržvilko. Baigęs Eržvilko progimnaziją, mokėsi Jurbarko gimnazijoje, kurią baigė 1939 m. Tais pačiais metais pradėjo studijuoti mediciną VD universiteto medicinos fakultete. Studijas baigė 1944 m. (paskutinė VD universiteto medikų laida) ir gavo medicinos gydytojo diplomą. 1944 m.

pasitraukė į Austriją ir dirbo Vienoje, Salzburge ir Insbruke universitetų ligoninėse. Insbruko universitete gavo medicinos daktaro laipsnį. 1945 m. sukūrė šeimą su Aldona Ragauskaite. 1949 m. atvyko į JAV. Altikęs gydytojo stažą Englewood ligoninėje Chicagoje ir išlaikęs egzaminus, pradėjo dirbti pietinėje Chicagos dalyje. Korėjos karo metu buvo pašauktas į kariuomenę, kur dirbo gydytoju dvejus metus. Grįžęs iš kariuomenės, gyveno ir dirbo Wood Dale, Ill., netoli Chicagos. Priklausė Amerikos gydytojų organizacijoms ir buvo aktyvus Wood Dale miestelio organizacijose.

Dr. Bronius A. Beinoris

Nuo gimnazijos laikų ateitininkas, Ateitininkų medikų korp! Gaja narys. Dosnus aukotojas įvairioms organizacijoms, fondams ir klubams.

Dr. Julius Ciekutis, DDS mirė 1984 m. rugpiūčio 21 dieną. Gyveno ir praktika vertėsi Bellwood'e, Illinojui. Aktyvus Bellwood'o Kiwanis klubo narys, II-ro pas. karo veteranas, aktyvus amerikiečių skautų organizacijoj, III. ir Amerikos dantistų sąjungos narys. Palaidotas Liet. Tautinėse kapinėse.

Sofija Parokienė-Rytmetytė gimė 1908 m. lapkričio 25, Kamenskoje, Rusijoje, mirė 1984 m. liepos 4, Wheaton, Ill.

Dr. Parokienė studijavo mediciną Vytauto

Didž. universitete, Kaune, kurį baigė 1934 metais. Medicinos baigimo diplomą gavo 1934 m. Po privalomo praktikai stažo, dirbo Kauno Higienos Institute, tyrimų laboratorijoje. Po pėros metų perėjo į vaikų ligoninę, kur dirbo iki karo pradėios. Karo įvykių eigoje atvyko į Vokietiją, Tuebingen'ą 1944 m. 1946 metais persikėlė į Pfullingen'ą Baltų stovyklą, kur su šeima išbuvo iki 1949 metų, iki emigracijos į J.A.V. 1949 m. atvyko į Čikagą.

Dr. Sofija Parokienė

1951/52 metais atliko internship'ą Jackson Park ligoninėje, Čikagoj. 1953-1955 metais atliko dviejų metų rezidentūrą anesthesiologijoje, St. Luke's ligoninėj (dabar St. Luke-Presbyterian), Čikagoj. Išlaikė valstybinius Ilinojaus egzaminus, nuo 1955 iki 1977 metų dirbo kaip anesteziologė Šv. Kryžiaus ligoninėj Čikagoje. Buvo diplomuota American College of Anesthesiology, kaip Fellow in Anesthesiology.

1932 metais ištekėjo už Mykolo Paroko. Užaugino 2 dukteris, Dana Kurkuliene ir Gražiną.

Jonas Karolis Urbaitis, M.D. 77 metų amžiaus mirė 1984 m. balandžio mėn. 23 d. Kane, Pensilvanijoje. Dr. Urbaitis baigęs Jefferson medicinos mokyklą, Thomas Jefferson University 1930 metais. Jis buvo diplomuotas psichiatrijos ir neurologijos specialybėse.

Ilinojaus Lietuvių Gydytojų Draugijos Pagelbinis Moterų Vienetas atsiveikina su A.A. Dr. Alina Lipskiene

Giliai liūdėdamas, skaitlingai susirinkome paskutiniam atsiveikinimui su brangia asmenybe.

Su paskutiniais krintančiais lapais užgesai ir Tu, Brangi Alina. Ir kodėl mirtis taip žiauriai neišvengiama, belaikė, nepermaldaujama? Nors, visi suvokiame žmogaus, kaip ir visos gyvybės žemiškuosius kelius, Aukščiausiojo pažymėtus mirties ženklus; nors, visi tikime žmogaus sielos nemirtingumu anapus, tačiau, kaip yra sunku atsiskirti, kaip geliančiai liūdna tarti paskutinį sudiev...

III. Liet. Gydytojų D-jos Moterų Vieneto narės išreiškiame mūsų skausmą, mes ilgai neužmiršime mūsų taip artimos praeities... Mes niekada neužmiršime Tavęs, Brangioji Alina, mes neužmiršime Tavo širdies spinduliuojančio gerumo, pasiekiamumo, pastabaus dėmesingumo nuliūdusiems, nelaimingiems, ligoje patūžusiems...

Mes tariame Tau, Brangioji, paskutinį sudiev, giliai liūdėdamas dėl nesugražinamo praradimo, dėl užgriuvusių tavąją dalį kančių, kai abu su savo mylimu vyru buvote dar pilni bendro gyvenimo ateities planų!

Tačiau, nors mirtis yra nepermaldaujama — meilė paliktųjų klajos, ieškos ir minės Tave, Alina!

Lietuvių Gydytojų Draugijos
Pagalbinio Moterų Vieneto pirmininkė
Sofija Blazienė

OKUPUOTOJE LIETUVOJE

Vladas Šimkūnas, med. gydytojas, psichoterapeutas, staiga mirė 1979 m. vasario 16 d. Velionis gimė 1917 m. Želmeniškės kaime, Ignalinos rajone. Brandos atestato egzaminus išlaikė eksterneu Kaune. 1940-42 m. dirbo pagalbinio personalo nariu Patologijos institute Kaune. Buvo aktyvus LAF veikėjas ir dalyvavo 1941 m. birželio mėn. sukilime. Po karo buvo išvežtas į Sibirą. Ten kurį laiką (1952) buvo drauge su prof. L. Karsavinu. Grįžęs į Lietuvą, studijavo mediciną Vilniaus universitete ir baigė 1964 m. Dirbo Naujosios Vilnios psichoneurologinėje ligoninėje skyriaus vedėju. Daug nuveikė Lietuvos medicinos bibliografijos srityje. Jam vadovaujant, drauge su bendraautoriais išleisti „Lietuviškoji medicininė

bibliografija" trys tomai, apimę 1940-1963 metus. Buvo tikintis, savo pavyzdžiu skatino žmogaus dvasinę pusiausvyrą, vidinę stiprybę, o aiškių humanitarinių idealų nuovoka buvo vienas esminių jo darbo ir veiklos akstinių.

Povilas Steponėnas, med. gydytojas, Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto Akušerijos ir ginekologijos katedros docentas.

Po ilgos ir sunkios ligos mirė 1981 metais, gruodžio 12 d. Gimė 1915 m. Gudijoje. Mediciną studijavo VD universitete Kaune ir baigė 1942 m. Dvejus metus dirbo Raudonojo kryžiaus ligoninėje Vilniuje, po to dirbo asistentu Vilniaus universiteto Akušerijos ir ginekologijos katedroje. 1962 m. apgynė disertaciją „Moters lyties organų trichomonozės gydymas" ir gavo medicinos kandidato laipsnį, o 1967 m. gavo docento vardą. 1969-1979 m. vadovavo Akušerijos ir ginekologijos katedrai. Paskelbė apie 80 mokslinių ir sanitarinio švietimo darbų.

Jonas Rekutis, med. gydytojas, akušeris-ginekologas, mirė 1981 m. gruodžio 27 d. Gimė 1925 m. birželio 17 d. Rokiškio mieste. 1950 m. baigęs Vilniaus universiteto Medicinos fakultetą, pradėjo dirbti Klaipėdos respublikinės ligoninės gimdymo skyriuje. 1951-54 m. Klaipėdos medicinos mokyklos direktoriaus pavaduotojas, 1954-57 m. dirbo Skuodo rajono ligoninėje akušeriu-ginekologu. 1958 m. paskirtas Klaipėdos miesto gimdymo namų vyriausiuoju gydytoju.

Ona Mėlynienė, med. gydytoja, mirė 1982 m. vasario 27 d. Dirbo Pasvalio rajono Pumpėnų ambulatorijoje vyriausia gydytoja.

Kazimieras Siaurys, med. gydytojas, mirė 1982 m. vasario 28 d. Buvo Vilkaviškio rajono sanitarijos-epidemiologijos stoties vyriausias gydytojas.

Jurgis Karaliūnas, med. gydytojas, po ilgos ir sunkios ligos mirė 1982 m. birželio 19 d. Gimė 1920 m. Simferopolyje, Ukrainoje. Kaune baigė gimnaziją ir VD universiteto Medicinos fakultetą. 1943 m. pradėjo dirbti Kėdainių ligoninėje, o po pusmečio paskirtas į Ukmergę infekcinių ligų skyriaus vedėju. Užsikrėtė dėmėtąja šiltine ir sunkiai sirgo. 1945 m. paskirtas epidemiologu ir priešepideminės valdybos viršininku Vilniuje. 1957 m. apgynė med. kandidato disertaciją „Raktikaulio lūžimų osteosintezė metaline vinimi". 1958 gavo docento vardą. 1961-71 m. dirbo Kauno medicinos instituto Fakultetinės chirurgijos katedros vedėju, o vėliau Sveikatos apsaugos ministerijos vyriausiuoju chirurgu. Pablogėjęs sveikatai, 1978 m. grįžo į Kauną ir dar dvejus metus dirbo Kauno medicinos mokykloje.

Jonas Sangaila, mirė 1982 m. rugsėjo 14. Gimė 1926 m. vasario 8 d. Dotnuvoje. 1952 m. baigė Vilniaus universiteto Medicinos fakultetą. Vienerius metus dirbo Vilniaus odos-venerinių ligų mokslinio tyrimo institute. 1953-58 m. dirbo Klaipėdos miesto odos-venerinių ligų dispanseryje. 1958-67 m. Klaipėdos miesto sanitarijos ir epidemiologijos stoties vyr. gydytojas. 1967 m. paskirtas respublikos vyriausiuoju sanitarijos gydytoju ir Sveikatos apsaugos ministro pavaduotoju ir šiose pareigose buvo iki šių metų kovo mėnesio.

Marija Bucevičiūtė-Mickienė, dantų gydytoja, išgyvenusi 85 metus, mirė 1984 m. rugpjūčio 25 d. Varniuose, ok. Lietuvoje, ir palaidota šalia savo tėvo med. gydytojo Bucevičiaus. 1941 m. birželio mėn. buvo išvežta į Sibirą. Grįžusi iš tremties, negavo jokio darbo, vargo ir pusbadžiu gyveno. Vėliau Gaurės punkto vedėjo gydytojo dėka dirbo dantų gydytoja tame pačiame punkte, kol išsitaravo pensiją.

MEDICINOS Redakcija ir Administracija sveikina gerbiamus skaitytojus ir bendradarbius Kalėdų švenčių proga ir linki sveikų ir prasmingų 1985 metų!

PASAULIO LIETUVIŲ GYDYTOJŲ SĄJUNGA

Vasario 14, 1985

skrendam Swissair oro linija
į Šveicariją**LAMA SEMINARUI, žiemos suvažiavimui!**

Maršrutas galutinai sudarytas.
Slidinėjimas ir paskaitos DAVOS kurorte,
5100 pėdų aukštumoje,
vienoj iš geriausiai žinomų slidinėjimo vietų Alpėse!
7 dienas.

Grįšime į Čikagą vasario 25 d.
Proga susitikti su Kolegomis gyvenančiais Europoje.

Tikriausiai dauguma jų atvyks!
Kainos panašios kaip Amerikos kalnuose.

Dar nevėlu susisiekti su kelionių vadove

Birute Zalatoriene**Travel Advisers Inc.**

1515 N. Harlem Ave — 110

Oak Park, IL 60302

arba

telef. 312-524-2244

LAMA žiemos seminaras**STEAMBOAT SPRINGS**

Kovo 9-16, 1985

Kolorado kalnuose, 3 valandos važiuojant mašina nuo Denver'io. Sniego visuomet daug, bet šios žiemos sezonui, atrodo, bus labai daug. Kurortas 9,000 pėdų aukštumoje. Puikios vietos „lygumų“ slidinėtojams.

PLGS valdyba sudarys mokslinę programą, kuri bus akredituota 12-15 valandų, pagal AMA reikalavimus.

Kelionės ir apgyvendinimo reikalais rūpinasi

B. Zalatorienė**per Travel Advisers, Inc.**

1515 N. Harlem Ave — 110

Oak Park, Ill. 60302

Telef. 312-524-2244

